

Legislatívne novinky

16. až 31. január 2026

POTRAVINÁRSKA
KOMORA
SLOVENSKA

Obsah

Legislatívne novinky	1
Predbežné informácie	5
Pripravuje sa návrh zákona o ochrane maloletých v digitálnom priestore	5
Legislatívne procesy	5
Návrh na späťvzatie vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení zákon, ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania (EUDR)	5
Zbierka zákonov Slovenskej republiky	5
Novela vyhlášky o ovocných šťavách a niektorých podobných výrobkoch určených na ľudskú spotrebu	5
Vláda Slovenskej republiky	6
Návrh na späťvzatie vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení zákon, ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania (EUDR)	6
Informačný systém o technických predpisoch (TRIS)	6
Vyhlásené akty vo Vestníku Európskej únie	7
Postupy potrebné na jednotné vykonávanie výmeny informácií, konzultácií a koordinácie reakcie v rámci Výboru pre zdravotnú bezpečnosť	7
Obsah strategických plánov SPP	7
Dočasné núdzové opatrenia pre Maďarsko s cieľom riešiť osobitné problémy v sektoroch ovocia a zeleniny spôsobené závažnými nepriaznivými meteorologickými udalosťami	8
Informácie týkajúce sa výnimiek z určitých noriem GAEC	8

Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v Španielsku	9
Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku	9
Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch	10
Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch	10
Kategorizácia infekcie vírusom katarálnej horúčky oviec ako choroby zo zoznamu..	11
Osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných	12
Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v Taliansku	12
Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy vo Francúzsku	13
Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom moru malých prežúvavcov v Chorvátsku	13
Vstup zásielok určitých zvierat a tovaru určených na ľudskú spotrebu do Únie	14
Vstup zásielok hydiny, zárodočných produktov hydiny a čerstvého mäsa z hydiny a pernatej zveri do Únie	15
Dočasné zvýšenie počtu úradných kontrol a núdzových opatreniach týkajúcich sa vstupu určitých druhov tovaru z tretích krajín	15
Používanie karagénanu, karobovej gummy, guarovej gummy, arabskej gummy (gummy z akácií), xantánovej gummy, pektínov a škrobového oktenyljantarínu sodného	16
Používanie šelaku (E 904) v potravinách na osobitné lekárske účely vo forme tabliet a potiahnutých tabliet	17
Maximálne hladiny rezíduí dimoxystrobínu, etefónu a propamokarbu v určitých produktoch alebo na nich	17
Maximálne hladiny rezíduí acechinocylu, chlórmekvátu, metalaxylu-M, pyraklostrobínu, sulfoxafloru a trifloxystrobínu v určitých produktoch alebo na nich	18
Maximálne hladiny rezíduí benfluralínu, bentiavalikarbu a penflufénu v určitých produktoch alebo na nich	19
Zaradenie etylesteru kyseliny 3-[3-(2-izopropyl-5-metylcyklohexyl)-ureido]maslovej do zoznamu Únie obsahujúceho arómy	19
Zaradenie hesperetín-dihydrochalkónu do zoznamu Únie obsahujúceho arómy	20
Referenčné vzorky, poplatky, hodnotiace správy a národné referenčné laboratóriá..	20
Schválené zmeny špecifikácie výrobkov (Politika kvality Európskej únie)	21
Žiadosti o zápis názvu do registra podľa nariadenia o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny	21
Zápisy zemepisných označení do registra Únie pre zemepisné označenia	24
Nové legislatívne akty v sektore vinohradníctva a vinárstva	26

Prebiehajúce riadne legislatívne procesy EÚ	27
Návrh smernice pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív	27
Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii	27
Návrh nariadenia o zmenách ekologickej poľnohospodárskej výroby	27
Návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie o spoločnej organizácii trhu	27
Návrh nariadenia, ktorým sa menia pravidlá v sektore vinohradníctva a vinárstva a pre aromatizované vínne výrobky	28
Návrh nariadenia o spolupráci medzi orgánmi presadzovania práva zodpovednými za presadzovanie smernice o nekalých obchodných praktikách	28
Návrh nariadenia o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich.....	28
Návrh nariadenia o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností.....	28
Návrh smernice o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia	29
Európska komisia	29
Nová štúdia potvrdzuje obrovské a rastúce náklady znečistenia PFAS	29
Komisia vyzýva verejnosť, aby sa vyjadrila k budúcnosti dobrovoľnej certifikácie uhlíkového poľnohospodárstva.....	30
Bola zverejnená spätná väzba: Ekologická výroba – cielené aktualizácie a zjednodušenie.....	30
Pokračuje spätná väzba: Produkty živočíšneho pôvodu – aktualizácia zoznamov produktov a ich číselných kódov CN, ktoré podliehajú úradným kontrolám na hraniciach.....	31
Pokračuje spätná väzba: Chemikálie – nové pravidlá týkajúce sa karcinogénnych, mutagénnych alebo reprodukčne toxických látok, ktoré podliehajú obmedzeniam ...	31
Pokračuje spätná väzba: Plastový odpad – kritériá pre ukončenie odpadu v celej EÚ	31
Pokračuje spätná väzba: Nekalé obchodné praktiky medzi podnikmi v potravinovom dodávateľskom reťazci – revízia pravidiel EÚ.....	31
Pokračuje spätná väzba: Pravidlá týkajúce sa jednorazových plastov a rybárskeho výstroja (hodnotenie)	32
Európsky parlament.....	32
Zasadnutie výboru AGRI	32
Zasadnutie výboru ENVI.....	33
Rada Európskej únie	35
Európsky hospodársky a sociálny výbor	35

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín.....	37
Usmernenia týkajúce sa požiadaviek na vedecké údaje pre žiadosť o povolenie potravinárskej prídavnej látky predloženej podľa nariadenia (ES) č. 1331/2008	37
Bezpečnosť 6'-sialylaktózy (6'-SL) sodnej soli vyrobenej pomocou derivátového kmeňa (Escherichia coli K-12 MG1655 INB-6SL_02) E. coli K-12 MG1655 (ATCC 700926) ako novej potraviny podľa nariadenia (EÚ) 2015/2283	38
Riziká pre ľudské zdravie súvisiace s prítomnosťou rastlinných lektínov v potravinách	38
Vedecké stanovisko k zmene špecifikácií pre rastlinný uhlík (E 153) ako potravinárskej prídavnej látky	39
Mikrobiologická bezpečnosť mäsa kopytníkov určeného na zmrazenie a rozmrazovanie zmrazeného mäsa kopytníkov	39
Hodnotenie geneticky modifikovanej sóje GMB151 × DAS-44406-6 (žiadosť GMFF-2024-21774, EFSA-Q-2024-00330)	40
Hodnotenie skupiny aromatických látok 87, revízia 3 (FGE.87Rev3): Posúdenie bicyklických sekundárnych alkoholov, ketónov a súvisiacich esterov hodnotených JECFA (63. zasadnutie), ktoré sú štrukturálne príbuzné bicyklickým sekundárnym alkoholom, ketónom a súvisiacim esterom hodnoteným v FGE.47Rev1.	40
Aktualizácia zoznamu kvalifikovaných predpokladov bezpečnosti (QPS) odporúčaných mikrobiologických látok zámerne pridávaných do potravín alebo krmív, ako bolo oznámené EFSA 23: Vhodnosť taxonomických jednotiek oznámených EFSA do septembra 2025	41
Aktualizácia zoznamu biologických látok odporúčaných QPS, ktoré sa zámerne pridávajú do potravín alebo krmív, ako bolo oznámené EFSA.....	42
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu abstraktného aspergillopepsínu I z geneticky nemodifikovaného kmeňa Aspergillus niger CCTCC M 2023234	42
Hodnotenie geneticky modifikovanej sóje MON 94313 (žiadosť GMFF-2022-6595)..	43
Posúdenie geneticky modifikovanej sóje MON 87769 na účely obnovenia povolenia podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 (spis GMFF-2023-21253)	43

Predbežné informácie

Pripravuje sa návrh zákona o ochrane maloletých v digitálnom priestore

Bola zverejnená predbežná informácia o príprave návrhu zákona o ochrane maloletých v digitálnom priestore (**PI/2026/18**). Hlavným cieľom návrhu zákona je vytvoriť komplexný právny rámec ochrany maloletých v digitálnom priestore a definovať práva maloletých v digitálnom priestore, vrátane digitálneho práva na zabudnutie. Návrh zákona bude upravovať viaceré oblasti ako napríklad ustanovenie povinnosti rodičov voči deťom v digitálnom priestore, povinnosti a postavenie jednotlivých platforiem a taktiež práva a povinnosti poskytovateľov digitálnych služieb a výrobcov zariadení. Návrh zákona bude ďalej upravovať aj zákaz prístupu maloletých do 16 rokov na platformy sociálnych sietí a k službám umelej inteligencie s výnimkou bezpečného prostredia, reguláciu činnosti detských tvorcov obsahu na sociálnych sieťach a chránenie ich príjmov, zákaz tzv. „lootboxov“ pre maloletých, vytvorenie účinných procesných nástrojov ochrany práv maloletých a ustanovenie sankcií za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona. Predpokladaný dátum začiatku pripomienkového konania je **február – marec 2026**. Viac o predbežnej informácii je zverejnené tu: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/PI/2026/18>

Legislatívne procesy

Návrh na späťvzatie vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení zákon, ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania (EUDR)

Vzhľadom nato, že na 43. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky bol schválený pozmeňovací návrh k vládnomu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 1115), ktorým sa menili ustanovenia zákona č. **81/2025 Z. z.**, ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktoré boli obsahom uvedeného vládneho návrhu, ich prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky **stratilo opodstatnenie**. Viac informácií o legislatívnom procese je zverejnených tu:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/19>

Zbierka zákonov Slovenskej republiky

Novela vyhlášky o ovocných šťavách a niektorých podobných výrobkoch určených na ľudskú spotrebu

V Zbierke zákonov SR bola zverejnená Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. **8/2026 Z. z.**, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 292/2013 Z. z. o ovocných šťavách a niektorých podobných výrobkoch určených na ľudskú spotrebu. Cieľom novely vyhlášky je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1438 zo 14. mája 2024, ktorou

sa mení smernica Rady 2001/110/ES o mede, smernica Rady 2001/112/ES, ktorá sa vzťahuje na ovocné šťavy a niektoré podobné produkty určené na ľudskú spotrebu, smernica Rady 2001/113/ES vzťahujúca sa na ovocné džemy, rôsoly a marmelády a sladené gaštanové pyré určené na ľudskú spotrebu a smernica Rady 2001/114/ES o určitom čiastočne alebo úplne dehydrovanom konzervovanom mlieku na ľudskú spotrebu. Vyhláška nadobudne účinnosť **14. júna 2026**. Výrobky označené do 13. júna 2026 možno umiestniť na trh až do vyčerpania zásob. Text Vyhlášky je zverejnený tu:

https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2026/8/vyhlasene_znenie

Vláda Slovenskej republiky

Návrh na späťvzatie vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení zákon, ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania (EUDR)

Vláda Slovenskej republiky na svojom rokovaní **28. januára 2026** schválila Návrh na späťvzatie návrhu vlády na skrátene legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení zákon č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 1128) a na späťvzatie vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení zákon č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 1129) z ďalšieho ústavného prerokovania v Národnej rade Slovenskej republiky. Vzhľadom nato, že na 43. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky bol schválený pozmeňovací návrh k vládnomu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 1115), ktorým sa menili ustanovenia zákona č. **81/2025 Z. z.**, ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktoré boli obsahom uvedeného vládneho návrhu, ich prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky **stratilo opodstatnenie**. Viac informácií je zverejnených tu:

<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/31530/1>

Informačný systém o technických predpisoch (TRIS)

16. januára 2026 bola **Rakúskom** zverejnená zmena **usmernenia pre pečať kvality AMA pre plodiny pestované na ornej pôde**. Oznámenie je zverejnené tu:

<https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/27615>

23. januára 2026 bolo **Španielskom** zverejnené zmena **nariadenie**, ktorým sa schvaľujú technické podmienky na **výrobu a uvádzanie na trh remeselného syra a remeselného tvarohu v Andalúzii**. Oznámenie je zverejnené tu:

<https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/27634>

Vyhlásené akty vo Vestníku Európskej únie

Postupy potrebné na jednotné vykonávanie výmeny informácií, konzultácií a koordinácie reakcie v rámci Výboru pre zdravotnú bezpečnosť

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/220 z 29. januára 2026**, ktorým sa stanovujú **postupy potrebné na jednotné vykonávanie výmeny informácií, konzultácií a koordinácie reakcie v rámci Výboru pre zdravotnú bezpečnosť** a ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2017/253. Vykonávacie nariadenie nadobudne účinnosť **19. februára 2026** a upravuje jednotné postupy pre výmenu informácií, konzultácie a koordináciu reakcie v rámci Výboru pre zdravotnú bezpečnosť (HSC) podľa nariadenia (EÚ) 2022/2371, pričom vychádza zo skúseností pandémie COVID-19 a posilňuje úlohu systému včasného varovania a reakcie (EWRS) ako centrálného nástroja na oznámenia, výmenu údajov a vyžiadanie koordinácie. Po vydaní varovania v EWRS musia členské štáty a Komisia okamžite posúdiť potrebu konzultácií a ak je potrebná koordinácia, požiadať o ňu prostredníctvom EWRS, na zasadnutí HSC alebo cez jeho sekretariát, pričom Komisia následne zvolá konzultácie spravidla do 48 hodín. Členské štáty sú povinné zdieľať relevantné informácie, zabezpečiť účinné prepojenie medzi vnútroštátnymi orgánmi a dodržiavať medziodvetvový prístup „jedno zdravie“. Pred prijatím opatrení v oblasti verejného zdravia musia ostatné štáty a Komisia dostať informáciu aspoň 14 dní vopred, a pri urgentných opatreniach najneskôr do 24 hodín, vrátane jasného vymedzenia ich povahy a účelu. Nariadenie upravuje aj postupy pre koordinovanú komunikáciu o rizikách a krízach, pri ktorých môže Komisia pomôcť s formulovaním spoločných komunikačných oznámení. V prípade aktivácie integrovaného politického mechanizmu IPCR sa ustanovuje úzka spolupráca jeho sekretariátu so sekretariátom HSC s cieľom zabezpečiť súdržné reakčné opatrenia a včasnú výmenu informácií. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0220&qid=1770033814691>

Obsah strategických plánov SPP

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/163 z 21. januára 2026**, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2021/2289, pokiaľ ide o **obsah strategických plánov SPP**. Vykonávacie nariadenie nadobudlo účinnosť **23. januára 2026**. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/163 mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2021/2289 s cieľom zosúladiť obsah strategických plánov SPP s novelou základného nariadenia (EÚ) 2021/2115 vykonanou nariadením (EÚ) 2025/2649, ktoré upravilo definície, normy GAEC, systém kondicionality a zaviedlo nový typ intervencie pre krízové platby poľnohospodárom. Členské štáty teraz môžu poskytovať platby za záväzky spĺňajúce normy GAEC 2 a 9 aj bez toho, aby tieto záväzky museli ísť nad rámec uvedených noriem, preto majú v strategických plánoch špecifikovať, ku ktorým požiadavkám sa takéto platby viažu; zároveň sa odstraňujú ustanovenia o podpore pre nové vnútroštátne požiadavky nad rámec práva Únie, keďže už nie sú súčasťou právneho rámca. V oblasti vymedzenia trvalého trávneho porastu musia členské štáty do strategických plánov doplniť informácie o rozhodnutiach umožňujúcich predĺženie obdobia nepretržitého využívania pôdy z piatich na sedem rokov a o pravidlách týkajúcich sa plôch, ktoré boli k 1. januáru 2026 orná pôda, ale dlhodobo sa neorali ani neosievali. Zároveň sa rozširuje obsah prílohy I o požiadavky pre nový typ intervencie podľa článku 78a – krízové platby poľnohospodárom v dôsledku prírodných katastrof alebo iných katastrofických udalostí. Keďže príjemcovia platieb podľa článku 28 boli vyňatí zo systému kondicionality, z prílohy I sa vypúšťa povinnosť opisovať zjednodušené kontroly

kondicionality pre malých poľnohospodárov. Účelom zmien je zabezpečiť, aby členské štáty mohli bezodkladne predkladať žiadosti o zmeny strategických plánov po nadobudnutí účinnosti nariadenia (EÚ) 2025/2649 a aby Komisia mala k dispozícii úplné informácie na ich posúdenie. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026R0163>

Dočasné núdzové opatrenia pre Maďarsko s cieľom riešiť osobitné problémy v sektoroch ovocia a zeleniny spôsobené závažnými nepriaznivými meteorologickými udalosťami

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/160** z 21. januára 2026 o **dočasných núdzových opatreniach pre Maďarsko**, ktoré sa odchyľujú od ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 s **cieľom riešiť osobitné problémy v sektoroch ovocia a zeleniny spôsobené závažnými nepriaznivými meteorologickými udalosťami**. Vykonávacie nariadenie nadobudlo účinnosť **22. januára 2026**. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/160 zavádza dočasné núdzové opatrenia pre Maďarsko ako reakciu na závažné nepriaznivé meteorologické udalosti – prudké mrazy v apríli a máji 2025 –, ktoré spôsobili rozsiahle škody na produkcii ovocia, najmä čerešní, jablák, marhúl, orechov, sliviek, hrušiek, broskýň a jahôd, pričom straty sa odhadujú na 29,2 milióna EUR a pokles výnosov na 41 %. Postihnutých bolo približne 57 % výrobcov združených v uznaných organizáciách výrobcov, ktoré zároveň čelia ťažkostiam pri plnení záväzkov svojich operačných programov v sektore ovocia a zeleniny. Keďže plánované intervencie nemusia byť realizované a operačné fondy by ostali nevyužitú v situácii, keď výrobcovia potrebujú podporu na zvládnutie krízových dôsledkov, Komisia povolila odchýlku od článku 52 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2115 a zvýšila limit finančnej pomoci Únie pre rok 2025 z 50 % na 70 % skutočne vynaložených výdavkov pre organizácie výrobcov určené Maďarskom ako postihnuté mrazmi. Toto zvýšenie má umožniť flexibilnejšie financovanie opatrení a presmerovanie zdrojov operačných fondov na naliehavé intervencie potrebné na zvládnutie následkov poškodenia úrody. Maďarsko je zároveň povinné zabrániť nadmernej kompenzácii a zohľadniť všetku podporu poskytnutú z iných vnútroštátnych, európskych alebo súkromných zdrojov, ktoré sa týkajú rovnakých strát. Platnosť nariadenia je obmedzená na obdobie 12 mesiacov, teda do 22. januára 2027, v súlade s rámcom núdzových opatrení podľa článku 148 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/2115. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026R0160>

Informácie týkajúce sa výnimiek z určitých noriem GAEC

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/170** z 21. januára 2026, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/130, pokiaľ ide o **informácie týkajúce sa výnimiek z určitých noriem GAEC a informácie vykazované na účely postupu výročného schvaľovania výkonnosti vo výročnej správe o výkonnosti**. Vykonávacie nariadenie nadobudlo účinnosť **23. januára 2026**. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/170 mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/130 s cieľom prispôbiť jeho obsah zmenám vyplývajúcim z nariadenia (EÚ) 2025/2649, ktoré upravilo pravidlá týkajúce sa výročných správ o výkonnosti a ukončilo postup výročného schvaľovania výkonnosti od finančného roku 2025. Keďže vykonávacie nariadenie (EÚ) 2022/1317 týkajúce sa výnimiek z noriem GAEC sa vzťahovalo iba na rok žiadostí 2023 a členské štáty už o jeho účinkoch podali informácie vo výročných správach za rok 2023, oddiel 1.4 prílohy k nariadeniu (EÚ) 2023/130, ktorý vyžadoval hodnotenie vplyvu týchto výnimiek, sa vypúšťa ako už nepotrebný. Zároveň sa mení oddiel 2 prílohy, aby sa odstránili všetky informácie, ktoré boli relevantné výlučne pre

postup výročného schvaľovania výkonnosti, keďže tento mechanizmus sa od roku 2025 už neuplatňuje. Cieľom úprav je zjednodušiť požiadavky na členské štáty pri predkladaní výročných správ o výkonnosti tak, aby zodpovedali novej právnej úprave, a zároveň zabezpečiť, aby tieto správy bolo možné podať do 15. februára 2026 a aby ich Komisia mohla posúdiť v nových lehotách podľa článku 134 ods. 13 nariadenia (EÚ) 2021/2115. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=CELEX:32026R0170>

Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v Španielsku

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie rozhodnutie** Komisie (EÚ) **2026/230** z **26. januára 2026**, ktorým sa menia prílohy k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/2248 o určitých **núdzových opatreniach v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v Španielsku**. Vykonávacie rozhodnutie nadobudlo účinnosť **30. januára 2026**. Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2026/230 aktualizuje prílohy k rozhodnutiu (EÚ) 2025/2248 v reakcii na nové ohnisko nodulárnej dermatitídy hovädzieho dobytku v Španielsku, ktoré bolo hlásené 7. januára 2026 v provincii Girona (Katalánsko). Nodulárna dermatitída je vektorom prenášané ochorenie kategórie A podľa nariadenia (EÚ) 2016/429, ktoré má závažné dopady na zdravie hovädzieho dobytku, ekonomiku chovu a obchod so zvieratami a produktmi živočíšneho pôvodu v EÚ aj tretích krajinách. Rozhodnutie vychádza z pravidiel nariadenia (EÚ) 2016/429 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687, ktoré stanovujú povinnosť zriadiť reštrikčné pásma (ochranné pásma a pásma dohľadu) pri výskyte chorôb kategórie A, pričom ich veľkosť a trvanie musia zohľadňovať epidemiologické faktory, geografiu a riziko ďalšieho šírenia. Keďže nové ohnisko vyžaduje rozšírenie existujúcich opatrení, rozhodnutie mení prílohu I tak, aby zahŕňala aktualizované ochranné pásma a pásma dohľadu v dotknutých oblastiach Španielska a stanovila nové dátumy trvania opatrení. Zároveň sa upravujú pásma vakcinácie I a II podľa delegovaného nariadenia (EÚ) 2023/361, keďže úroveň zaočkovanosti a epidemiologická situácia sa vyvíjajú; príloha II preto po novom obsahuje aj dátumy trvania vakcinačných pásiem. Rozhodnutie zároveň zachováva zákaz premiestňovania hovädzích zvierat z reštrikčných pásiem na územia mimo týchto pásiem v Španielsku alebo mimo Španielska až do stanovených dátumov, aby sa predišlo ďalšiemu šíreniu choroby a narušeniu obchodu v rámci EÚ aj smerom do tretích krajín. Keďže situácia si vyžaduje okamžitú reakciu, zmeny sa majú uplatňovať bezodkladne. Rozhodnutie je adresované Španielskemu kráľovstvu a jeho cieľom je zachovať vysokú úroveň ochrany zdravia zvierat pri súčasnom zabezpečení funkčnosti vnútorného trhu a riadneho obchodu. Text vykonávacieho rozhodnutia je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026D0230>

Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie rozhodnutie** Komisie (EÚ) **2026/243** z 26. januára 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/2256 o **núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku**. Vykonávacie rozhodnutie nadobudlo účinnosť **30. januára 2026**. Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2026/243 aktualizuje prílohu k rozhodnutiu (EÚ) 2025/2256 v reakcii na výskyt desiatich nových ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku, ktoré boli po poslednej aktualizácii nahlásené v zariadeniach v Kujavsko-pomoranskom, Mazovskom, Varnsko-mazúrskom a Veľkopoľskom vojvodstve. Pseudomor hydiny je závažná vírusová choroba vtákov kategórie A podľa nariadenia (EÚ) 2016/429 a vyžaduje okamžité opatrenia na prevenciu šírenia, keďže môže mať vážne hospodárske dôsledky a narušovať obchod v rámci EÚ aj s tretími krajinami. V súlade s delegovaným nariadením (EÚ) 2020/687 Poľsko po potvrdení ohnisk zriadilo nové

ochranné pásma a pásma dohľadu; Komisia tieto opatrenia preskúmala a konštatovala, že rozsah pásiem primerane odráža epidemiologickú situáciu a nachádza sa v dostatočnej vzdialenosti od miest výskytu choroby. Z dôvodu ochrany zdravia zvierat a zachovania jednotného fungovania vnútorného trhu je potrebné tieto pásma formálne vymedziť na úrovni EÚ, aby sa zabezpečila koordinovaná kontrola choroby, zabránilo sa jej šíreniu do ďalších oblastí Únie a predišlo sa neodôvodneným obmedzeniam obchodu. Rozhodnutie preto nahrádza prílohu k rozhodnutiu (EÚ) 2025/2256 novým znením, ktoré obsahuje aktualizovaný zoznam oblastí zaradených ako ochranné pásma a pásma dohľadu a stanovuje obdobie uplatňovania príslušných opatrení podľa nariadenia (EÚ) 2020/687. Zmeny sú účinné okamžite vzhľadom na naliehavosť situácie a rozhodnutie je adresované Poľskej republike. Text vykonávacieho rozhodnutia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026D0243>

Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie rozhodnutie** Komisie (EÚ) **2026/228** z 26. januára 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447 o **núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch**. Vykonávacie rozhodnutie nadobudlo účinnosť **28. januára 2026**. Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2026/228 aktualizuje prílohu k rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447 v dôsledku výskytu nových ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy (HPAI) v siedmich členských štátoch – Belgicku, Česku, Nemecku, Francúzsku, Taliansku, Holandsku a Poľsku. HPAI je vysoko nákazlivé vírusové ochorenie vtákov so závažnými hospodárskymi dôsledkami a významným rizikom pre obchod, pričom sťahovavé vtáky môžu vírus zavliecť aj do chovov hydiny. Podľa nariadenia (EÚ) 2016/429 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687 musia členské štáty pri potvrdení ohniska okamžite vytvoriť reštrikčné pásma: ochranné pásma, pásma dohľadu a podľa potreby ďalšie oblasti na zabránenie šírenia nákazy. Od poslednej aktualizácie boli nahlásené nové ohniská HPAI – celkovo 18: 5 v Belgicku (Západné Flámsko), 1 v Česku (Plzenský kraj), 3 v Nemecku (Severné Porýnie-Vestfálsko a Dolné Sasko), 2 vo Francúzsku (Lot-et-Garonne a Vendée), 1 v Taliansku (Lombardsko), 2 v Holandsku (Severné Brabantsko a Južný Holland) a 4 v Poľsku (Veľkopolské vojvodstvo). Dotknuté štáty následne zriadili nové pásma v súlade s právnymi predpismi EÚ. Komisia posúdila tieto opatrenia a konštatovala, že geografické ohraničenie pásiem je primerané a v dostatočnej vzdialenosti od ohnisk. Aby sa predišlo narušeniu vnútorného trhu a neopodstatneným obmedzeniam zo strany tretích krajín, je potrebné urýchlene zosúladiť úrovne ochranných pásiem a pásiem dohľadu na úrovni celej EÚ. Rozhodnutie preto nahrádza pôvodnú prílohu novou, ktorá odráža aktuálne epidemiologické údaje, hranice pásiem definované členskými štátmi a trvanie opatrení požadované podľa delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687. Zmeny nadobúdajú účinnosť okamžite vzhľadom na naliehavosť situácie a rozhodnutie je adresované členským štátom, ktoré musia zabezpečiť uplatňovanie aktualizovaných opatrení. Text vykonávacieho rozhodnutia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026D0228>

Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie rozhodnutie** Komisie (EÚ) **2026/161** z 20. januára 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447 o **núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej**

influenzy v určitých členských štátoch. Vykonávacie rozhodnutie nadobudlo účinnosť. Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2026/161 zo 20. januára 2026 aktualizuje prílohu k rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447 v súvislosti s novými ohniskami vysokopatogénnej aviárnej influenzy (HPAI) v členských štátoch. HPAI je vysoko nákazlivé ochorenie vtákov, ktoré spôsobuje závažné ekonomické škody a naruša obchod, pričom jeho šírenie podporujú najmä sťahovavé vtáky. Právny rámec pre prevenciu a kontrolu HPAI vychádza z nariadenia (EÚ) 2016/429 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687, ktoré členským štátom ukladajú povinnosť zriadiť ochranné pásma a pásma dohľadu v prípade výskytu ohnisk. Pôvodné rozhodnutie (EÚ) 2023/2447 stanovilo núdzové opatrenia, vrátane povinnosti, aby pásma zriadené členskými štátmi pokrývali minimálne oblasti uvedené v prílohe rozhodnutia. Po nedávnej aktualizácii rozhodnutím (EÚ) 2026/107 nahlásili ďalšie členské štáty – Belgicko, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Maďarsko, Holandsko a Poľsko – výskyt 30 nových ohnisk HPAI u hydiny a vtákov chovaných v zajatí. Zasiahli mnohé regióny, napríklad Západné Flámsko, Meklenbursko-Predpomoransko, Lleidu, Benátsko, rôzne maďarské župy či poľské vojvodstvá. Dotknuté štáty prijali všetky potrebné opatrenia vrátane zriadenia nových ochranných a dohľadových pásiem; Belgicko a Francúzsko koordinovali postup vzhľadom na cezhraničný charakter troch belgických ohnisk. Komisia preskúmala rozsah týchto pásiem a potvrdila, že sú primerane vzdialené od infikovaných zariadení. Z dôvodu potreby jednotného uplatňovania opatrení na úrovni EÚ a prevencie narušení obchodu je nevyhnutné harmonizovať geografické vymedzenie pásiem v súlade s tým, čo zriadili dotknuté štáty. Rozhodnutie preto nahrádza celú prílohu rozhodnutia (EÚ) 2023/2447 novým znením, ktoré obsahuje aktualizované ochranné pásma a pásma dohľadu pre Belgicko, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Maďarsko, Holandsko a Poľsko. V prípade Estónska sa ochranné pásma zavádzajú prvýkrát. Rozhodnutie nadobúda účinnosť bezodkladne vzhľadom na naliehavosť epidemiologickej situácie a je adresované členským štátom. Text vykonávacieho rozhodnutia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026D0161>

Kategorizácia infekcie vírusom katarálnej horúčky oviec ako choroby zo zoznamu

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/169** z 26. januára 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2018/1882, pokiaľ ide o **kategorizáciu infekcie vírusom katarálnej horúčky oviec (sérotypy 1 – 24) ako choroby zo zoznamu**. Vykonávacie rozhodnutie nadobudne účinnosť **16. februára 2026**. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/169 mení prílohu k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2018/1882 tým, že preklasifikúva infekciu vírusom katarálnej horúčky oviec (bluetongue, sérotypy 1–24) z kategórie C+D+E na kategóriu D+E podľa systému nariadenia (EÚ) 2016/429 o zdraví zvierat. Kým doterajšia kategorizácia zahŕňala aj pravidlá pre choroby kategórie C, nové vedecké poznatky a praktické skúsenosti ukázali, že opatrenia kategórie C (najmä eradikačné programy) nie sú pre bluetongue účinné ani uskutočniteľné vzhľadom na výrazne zmenený epidemiologický profil. Komisia uvádza, že v dôsledku klimatických zmien sa zvýšila početnosť a aktivita vektorov rodu Culicoides, predĺžila sa sezónnosť prenosu a infekcia pretrváva dlhšie naprieč populáciami prežúvavcov. Zároveň sa v EÚ šíria viaceré sérotypy vírusu (BTV-3, BTV-4, BTV-8), medzi ktorými neexistuje krížová imunita, čo umožnilo rýchlu expanziu ochorenia a zvýšenie jeho geografického rozsahu. Odborná komunita preto dospela ku konsenzu, že opatrenia kategórie C už nie sú proporcionálne ani efektívne. Nová kategorizácia ako D+E znamená, že bluetongue bude ďalej podliehať opatreniam súvisiacim s kontrolou premiestňovania zvierat a monitorovaním chorôb, nie však eradikačným programom. Cieľom je zjednodušiť právny rámec a presunúť dôraz na riadenie rizík a kontrolu premiestňovania prežúvavcov a ich zárodočných produktov v rámci EÚ. Nariadenie preto

nahrádza pôvodný riadok v prílohe 2018/1882 a uvádza bluetongue ako chorobu kategórie D+E s dotknutými druhmi (napr. Bovidae, Cervidae, Camelidae) a vektorom Culicoides spp. Uplatňovať sa začne 15. júla 2026, aby sa členským štátom umožnilo zosúladiť súvisiace delegované a vykonávacie akty, ktoré budú musieť byť upravené v dôsledku tejto zmeny kategórie. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0169&qid=1770033814691>

Osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošipaných

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/229** z 26. januára 2026, ktorým sa mení príloha I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2023/594, ktorým sa stanovujú **osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošipaných**. Vykonávacie nariadenie nadobudlo účinnosť **28. január 2026**. Nariadenie Komisie (EÚ) 2026/175 mení prílohu I k nariadeniu (ES) č. 1334/2008 s cieľom zaradiť hesperetín-dihydrochalkón (FL 16.137) medzi povolené aromatické látky v EÚ. Látka bola predmetom žiadosti zo 7. novembra 2022, ktorá bola v súlade s postupom podľa nariadenia (ES) č. 1331/2008 predložená Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA). EFSA vo svojom stanovisku z 23. októbra 2024 vyhodnotil bezpečnosť hesperetín-dihydrochalkónu pri jeho použití ako arómy v rôznych kategóriách potravín a dospel k záveru, že jeho používanie v navrhovaných koncentráciách nepredstavuje riziko pre zdravie spotrebiteľov. Rovnako potvrdil, že ani kumulatívna expozícia tejto látke spolu so štyrmi štruktúrne príbuznými látkami (FL 16.061, 16.109, 16.110, 16.112) nevyvoláva bezpečnostné obavy. Komisia preto konštatuje, že hesperetín-dihydrochalkón je bezpečná aromatická látka, ktorá neuvádza spotrebiteľa do omylu a spĺňa podmienky pre zaradenie do zoznamu Únie. Zoznam aróm bol vytvorený nariadením (EÚ) č. 872/2012 a je priebežne aktualizovaný na základe vedeckých hodnotení a predložených žiadostí. Nariadenie 2026/175 tak upravuje príslušnú prílohu, aby sa nová látka stala súčasťou záväzného zoznamu povolených aróm, pričom podmienky jej používania sa budú riadiť všeobecnými pravidlami stanovenými v nariadení (ES) č. 1334/2008. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026R0229>

Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v Taliansku

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie rozhodnutie** Komisie (EÚ) **2026/190** z 21. januára 2026, ktorým sa menia prílohy k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/1582 o určitých **núdzových opatreniach v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v Taliansku**. Vykonávacie rozhodnutie nadobudlo účinnosť **26. januára 2026**. Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2026/190 aktualizuje prílohy k rozhodnutiu (EÚ) 2025/1582 v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy (LSD) v Taliansku. Keďže od poslednej zmeny neboli hlásené nové ohniská a Taliansko 12. januára 2026 oznámilo dokončenie eradikačných opatrení v provinciách Nuoro a Oristano na Sardínii, Komisia upravuje trvanie a vymedzenie ochranných pásiem a pásiem dohľadu podľa článku 21 delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687. Zmeny zohľadňujú epidemiologickú situáciu, geografické faktory, riziko prenosu prostredníctvom vektorov a normy uvedené v Kódexe zdravia suchozemských zvierat WOA. Napriek zlepšeniu situácie zostáva v platnosti zákaz premiestňovania hovädzieho dobytku z uvedených pásiem do iných oblastí v Taliansku alebo do iných členských štátov až do dátumov stanovených v aktualizovaných prílohách. Rovnako ostávajú potrebné aj pásma vakcinácie podľa delegovaného nariadenia (EÚ) 2023/361, pričom vakcinácia pokračuje na základe talianskeho oficiálneho vakcinačného plánu z 1. júla 2025. Vzhľadom na potrebu

zachovania kontroly nad šírením ochorenia a zabránenie narušeniu obchodu sa nové opatrenia uplatňujú okamžite. Rozhodnutie tak zabezpečuje primerané a včasné prispôsobenie regulačných opatrení aktuálnej situácii na Sardínii a pokračujúcu ochranu územia Unie. Text vykonávacieho rozhodnutia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026D0190>

Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy vo Francúzsku

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie rozhodnutie** Komisie (EÚ) **2026/127** z 15. januára 2026, ktorým sa menia prílohy k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/1708 o určitých **núdzových opatreniach v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy vo Francúzsku**. Vykonávacie rozhodnutie nadobudlo účinnosť **20. januára 2026**. Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2026/127 zo 15. januára 2026 mení prílohy k rozhodnutiu (EÚ) 2025/1708 v súvislosti s núdzovými opatreniami proti infekcii vírusom nodulárnej dermatitídy (LSD) vo Francúzsku. Ide o chorobu prenášanú hmyzom, ktorá postihuje hovädzi dobytok a môže vážne narušiť chov aj obchod v rámci EÚ. Pravidlá kontroly LSD vychádzajú z nariadenia (EÚ) 2016/429 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687, ktoré stanovujú povinnosť zriadiť reštrikčné pásma pozostávajúce z ochranných pásiem a pásiem dohľadu okolo ohnisk. Rozhodnutie (EÚ) 2025/1708 stanovilo takéto pásma aj pásma vakcinácie vo Francúzsku. Od jeho poslednej zmeny Francúzsko nahlásilo štyri nové ohniská v departementoch Pyrénées-Orientales, Ariège a Haute-Garonne (región Okcítania), ku ktorým došlo medzi 22. decembrom 2025 a 2. januárom 2026. V reakcii na to francúzske orgány aktualizovali ochranné pásma, pásma dohľadu aj vakcinačné pásma v susedných departementoch (Landes, Pyrénées-Atlantiques, Gers, Haute-Garonne, Tarn, Aude, Hérault). Komisia považuje za potrebné prispôbiť rozsah a trvanie týchto pásiem epidemiologickej situácii, pričom zohľadnila riziko šírenia prostredníctvom vektorov, geografické podmienky, úroveň zaočkovanosti a kritériá stanovené v nariadení (EÚ) 2016/429 a delegovanom nariadení (EÚ) 2020/687. Zmeny zahŕňajú aj aktualizáciu vymedzenia vakcinačných pásiem I a II podľa delegovaného nariadenia (EÚ) 2023/361, ktoré určuje pravidlá pre núdzovú vakcináciu hovädzieho dobytku a následné premiestňovanie zvierat a produktov. Zároveň sa zachováva zákaz premiestňovania hovädzieho dobytku z ochranných pásiem a pásiem dohľadu mimo určené oblasti, keďže nové ohniská predstavujú pretrvávajúce riziko. Zmenené prílohy I a II k rozhodnutiu (EÚ) 2025/1708 sa nahrádzajú novým znením. Vzhľadom na urgentnú epidemiologickú situáciu sa opatrenia musia uplatňovať okamžite, aby sa zabránilo ďalšiemu šíreniu choroby vo Francúzsku, do iných členských štátov či tretích krajín a aby sa predišlo narušeniu obchodu. Rozhodnutie je určené Francúzsku. Text vykonávacieho rozhodnutia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026D0127>

Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom moru malých prežúvavcov v Chorvátsku

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie rozhodnutie** Komisie (EÚ) **2026/128** z 15. januára 2026, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2025/2663 o určitých **núdzových opatreniach v súvislosti s infekciou vírusom moru malých prežúvavcov v Chorvátsku**. Vykonávacie rozhodnutie nadobudlo účinnosť **20. januára 2026**. Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2026/128 zo 15. januára 2026 mení rozhodnutie (EÚ) 2025/2663 v súvislosti s núdzovými opatreniami proti vírusu moru malých prežúvavcov (PPR) v Chorvátsku. Ide o vysoko nákazlivú chorobu postihujúcu ovce a kozy, ktorá môže výrazne

narušiť chov aj obchod v rámci EÚ. Pravidlá kontroly PPR vychádzajú z nariadenia (EÚ) 2016/429 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687, ktoré vyžadujú zriadenie reštrikčných pásiem pozostávajúcich z ochranného pásma a pásma dohľadu. Rozhodnutie (EÚ) 2025/2663 bolo prijaté po potvrdení prvého ohniska 13. decembra 2025 v obci Prgomet v Splitsko-Dalmatinskej župe a určilo minimálne oblasti, ktoré mali byť zahrnuté do pásiem. Po jeho prijatí Chorvátsko nahlásilo tri nové ohniská medzi 20. decembrom 2025 a 5. januárom 2026 v Splitsko-Dalmatinskej a Zadarskej župe. V dôsledku toho bolo potrebné aktualizovať hranice ochranných pásiem a pásiem dohľadu tak, aby zodpovedali novým ohniskám, a zároveň prispôsobiť dĺžku platnosti opatrení tak, aby odrážala epidemiologickú situáciu a riziko ďalšieho šírenia choroby. Pri úpravách sa zohľadnili kritériá podľa článku 64 nariadenia (EÚ) 2016/429, pravidiel v prílohách X a XI delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687, situácia v dotknutých župách a medzinárodné normy WOAH. Komisia zdôrazňuje potrebu rýchlej aktualizácie opatrení, aby sa zabránilo šíreniu PPR do ďalších regiónov Chorvátska či iných členských štátov, a aby sa minimalizovalo narušenie obchodu v rámci EÚ aj s tretími krajinami. Rozhodnutie preto nahrádza prílohu k rozhodnutiu (EÚ) 2025/2663 novým znením, ktoré obsahuje aktualizovaný zoznam ochranných pásiem, pásiem dohľadu a trvania platných opatrení. Rozhodnutie je určené Chorvátsku a má sa uplatňovať okamžite vzhľadom na naliehavosť situácie. Text vykonávacieho rozhodnutia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026D0128>

Vstup zásielok určitých zvierat a tovaru určených na ľudskú spotrebu do Únie

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/187** z 28. januára 2026, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2021/405, pokiaľ ide o **zoznamy tretích krajín alebo ich regiónov, z ktorých sa** v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 **povoľuje vstup zásielok určitých zvierat a tovaru určených na ľudskú spotrebu do Únie**. Nariadenie nadobudne účinnosť **18. februára 2026**. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/187 aktualizuje nariadenie (EÚ) 2021/405 tak, že mení zoznamy tretích krajín a ich regiónov, z ktorých je povolený vstup určitých kategórií zvierat a potravinových produktov živočíšneho pôvodu do EÚ v súlade s pravidlami úradných kontrol podľa nariadenia (EÚ) 2017/625 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2022/2292. Nariadenie dopĺňa do rozsahu kontrol aj mäsové prípravky z králikov z farmových chovov, voľne žijúcich zajacovitých a z iných voľne žijúcich suchozemských cicavcov (nekopytníkov), aby sa zabezpečila ich jednotná regulácia. Následne upravuje prílohy tak, aby zohľadňovali dôkazy a záruky poskytnuté jednotlivými tretími krajinami o ich systémoch kontroly rezíduí, sledovateľnosti a zhode s požiadavkami EÚ. Ukrajina bola zo zoznamov odstránená v kategórii králikov a akvakultúry, keďže nemá záujem ďalej vyvážať králičie produkty do EÚ a nepredložila požadované záruky pre akvakultúru. Albánsko sa zaraďuje s označením „Δ“ pre kôrovce, keďže bude používať len suroviny z povolených zdrojov. Severné Macedónsko sa zaraďuje s označením „X“ pre čistené črevá po predložení plánu kontroly. Uganda sa uvádza ako krajina schválená pre chov rýb a produkty z rýb a zaraďuje sa do príloh -I a IX. Kirgizská republika získala povolenie pre med po schválení hygienického kontrolného plánu. Izrael sa dopĺňa pre vajcia (označenie „O“), aby mohol vyvážať trvanlivé zmiešané výrobky s obsahom vajec. Tunisko získava označenie „O“ pre mlieko a vajcia a „Δ“ pre hydinu, keďže poskytlo dostatočné záruky. Upravujú sa aj nesúladné poznámky pri Japonsku a Ukrajine týkajúce sa akvakultúry („len ryby a produkty z rýb“). Zmeny sa týkajú aj textu článkov 8 a 9, ktoré vymedzujú povolené tretie krajiny pre mäso a mäsové prípravky z králikov a iných voľne žijúcich cicavcov. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0187&qid=1770033814691>

Vstup zásielok hydiny, zárodočných produktov hydiny a čerstvého mäsa z hydiny a pernatej zveri do Únie

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/227** z 26. januára 2026, ktorým sa menia prílohy V a XIV k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2021/404, pokiaľ ide o **zápisy týkajúce sa Kanady, Spojeného kráľovstva a Spojených štátov amerických v zoznamoch tretích krajín, území alebo ich pásiem, z ktorých sa povoľuje vstup zásielok hydiny, zárodočných produktov hydiny a čerstvého mäsa z hydiny a pernatej zveri do Únie**. Vykonávacie nariadenie nadobudlo účinnosť **28. januára 2026**. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/227 aktualizuje prílohy V a XIV k nariadeniu (EÚ) 2021/404 v dôsledku nových ohnísk vysokopatogénnej aviárnej influenzy (HPAI) v Kanade, Spojenom kráľovstve a Spojených štátoch amerických a zároveň obnovuje obchodné povolenia pre oblasti Spojeného kráľovstva, v ktorých bola situácia stabilizovaná. Kanada potvrdila dve nové ohniská HPAI v Quebecu (15. január 2026), Spojené kráľovstvo štyri ohniská v Anglicku a Škótsku (13.–19. január 2026) a Spojené štáty štyri ohniská v Colorade a Minnesote (14.–16. január 2026). Všetky tri krajiny vytvorili najmenej 10 km reštrikčné pásma a prijali okamžité opatrenia vrátane likvidácie chovov s cieľom zastaviť šírenie nákazy. Komisia po vyhodnotení epidemiologických údajov rozhodla dočasne pozastaviť vstup zásielok hydiny, zárodočných produktov a čerstvého hydinového mäsa z nových postihnutých oblastí týchto krajín, a preto mení príslušné zápisy v prílohách. Súčasne Spojené kráľovstvo poskytlo aktualizované dôkazy o kontrolovaných a ukončených predchádzajúcich ohniskách HPAI v grófstvach Norfolk, North Yorkshire a Worcestershire (potvrdené v novembri 2025), kde boli vykonané likvidácie, dôkladné čistenie a dezinfekcia. Komisia uznala tieto opatrenia za dostatočné a obnovila povolenie na vstup hydiny, zárodočných produktov a mäsa z týchto oblastí. Úpravy sú potrebné na ochranu zdravia zvierat v EÚ, zachovanie bezpečnosti vnútorného trhu a prevenciu neprimeraných obchodných prekážok. Nariadenie nadobúda účinnosť deň po uverejnení a je priamo záväzné vo všetkých členských štátoch. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32026R0227>

Dočasné zvýšenie počtu úradných kontrol a núdzových opatreniach týkajúcich sa vstupu určitých druhov tovaru z tretích krajín

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/194** z 28. januára 2026, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2019/1793 o **dočasnom zvýšení počtu úradných kontrol a núdzových opatreniach týkajúcich sa vstupu určitých druhov tovaru z tretích krajín**, ktoré vykonávajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 a (ES) č. 178/2002, do Únie. Vykonávacie nariadenie nadobudne účinnosť **18. februára 2026**. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/194 aktualizuje prílohy I a II k nariadeniu (EÚ) 2019/1793 na základe nových zistení z úradných kontrol členských štátov a oznámení v systéme RASFF, ktoré preukázali riziká pre zdravie ľudí pri dovoze viacerých potravín a krmív neživočíšneho pôvodu z tretích krajín. Cieľom je upraviť frekvenciu kontrol alebo osobitné podmienky vstupu tam, kde sa potvrdila vysoká miera nesúlady, a znížiť alebo zrušiť zvýšené kontroly tam, kde sa situácia zlepšila. Komisia zvyšuje mieru kontrol na 30 % pri lablabe z Bangladéša (rezíduá pesticídov), palmovom oleji na priamu spotrebu z Pobrežia Slonoviny (farbivá Sudan), sezame z Turecka (Salmonella), uhličitan vápenatý z Indie (etylénoxid – presun do prílohy I), a na 50 % pri Capsicum z Rwandy a Thajska (pesticídy), pistáciách z Turecka a pistáciách z USA odoslaných cez Turecko (aflatoxíny). Do režimu zvýšených kontrol sa po novom zaraďujú jahody z Egypta (20 %), a korenie rodu Piper či sušené Capsicum/Pimenta z Indie (20 %). Naopak, znižuje sa frekvencia kontrol na pomaranče

z Egypta (10 %), citróny z Turecka (20 %), čierne korenie z Brazílie (30 %) a mandarinové citrusy či pomaranče z Turecka (10–20 %) vzhľadom na zlepšenú úroveň súladu. Z úplného zoznamu zvýšených kontrol sa vypúšťajú viaceré komodity, ktoré už nepredstavujú významné riziko, napr. palmový olej z Pobrežia Slonoviny v priemyselnom balení, okra z Indie (etylénoxid), ryža z Indie (aflatoxíny a ochratoxín A), muškátový oriešok z Indie, vanilka a klinčeky z Indie (etylénoxid), zmesi prídavných látok s karobovou gumou z Malajzie a Libanonu (rodamín B), ako aj zmesi s karobovou gumou z Turecka. Zmeny reagujú na aktuálne riziká, zlepšenia kontroly kvality v niektorých krajinách a cieľ zabezpečiť ochranu spotrebiteľov pred chemickou, mikrobiologickou či toxickou kontamináciou. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0194&qid=1770033814691>

Používanie karagénanu, karobovej gummy, guarovej gummy, arabskej gummy (gummy z akácií), xantánovej gummy, pektínov a škrobového oktenyljantarínu sodného

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **nariadenie Komisie (EÚ) 2026/196 z 28. januára 2026**, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008, pokiaľ ide o **používanie karagénanu (E 407), karobovej gummy (E 410), guarovej gummy (E 412), arabskej gummy (gummy z akácií) (E 414), xantánovej gummy (E 415), pektínov (E 440) a škrobového oktenyljantarínu sodného (E 1450)**, a nariadenie Komisie (EÚ) č. 231/2012, pokiaľ ide o špecifikácie karobovej gummy (E 410), guarovej gummy (E 412), arabskej gummy (gummy z akácií) (E 414), xantánovej gummy (E 415), pektínov (E 440) a škrobového oktenyljantarínu sodného (E 1450). Nariadenie nadobudne účinnosť **18. februára 2026**. Nariadenie Komisie (EÚ) 2026/196 mení nariadenie (ES) č. 1333/2008 o prídavných látkach v potravinách a nariadenie (EÚ) č. 231/2012 o ich špecifikáciách na základe rozsiahlych vedeckých hodnotení EFSA týkajúcich sa bezpečnosti karagénanu (E 407), karobovej gummy (E 410), guarovej gummy (E 412), arabskej gummy (E 414), xantánovej gummy (E 415), pektínov (E 440) a škrobového oktenyljantarínu sodného (E 1450). EFSA potvrdil, že tieto hydrokoloidy sú bezpečné pre všeobecnú populáciu, no identifikoval riziká pri ich použití v potravinách pre dojčatá a malé deti, najmä v kategóriách 13.1.5.1 a 13.1.5.2. Z tohto dôvodu sa menia alebo rušia povolenia na ich používanie v týchto citlivých kategóriách: používanie karobovej gummy, pektínov a škrobového oktenyljantarínu sodného sa sprísňuje, pričom sa znižujú najvyššie prípustné limity toxických prvkov (olovo, arzén, ortuť, kadmium) a dopĺňajú sa mikrobiologické kritériá. Pri guarovej gummy sa povolenie v dojčenskej výžive a potravinách na osobitné lekárske účely ruší, keďže dostupné údaje nepreukázali jej bezpečnosť; podobné prísnejšie špecifikácie sa zavádzajú aj pre E 412. Pri arabskej gummy a xantánovej gummy sa menia definície, limity kontaminantov, mikrobiologické požiadavky a opis technických vlastností, pričom výraz „rozpuštný“ sa systematicky nahrádza pojmom „dispergovateľný“, keďže ide o koloidné disperzie. Pre E 1450 sa stanovuje aj požiadavka bezgluténovosti pri použití v dojčenskej výžive. Nariadenie zavádza nové špecifikácie všetkých dotknutých látok v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 231/2012 a upravuje ich povolené použitia v prílohe II nariadenia (ES) 1333/2008, najmä obmedzenia v produktových kategóriách určených pre dojčatá. Zároveň ustanovuje rozsiahle prechodné obdobia: prídavné látky uvedené na trh pred 18. augustom 2026 možno dopredávať do vyčerpania zásob; potraviny s týmito látkami uvedené pred účinnosťou zmien zostávajú v obehu do dátumu minimálnej trvanlivosti; pri škrobovom oktenyljantaríne sodnom je prechodné obdobie predĺžené do februára 2028; pri rušení povolenia guarovej gummy v kategórii 13.1.5.2 až do 27. apríla 2027. Cieľom úprav je zosúladiť legislatívu EÚ s najnovšími vedeckými poznatkami, posilniť ochranu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva a

zároveň umožniť potravinárskym podnikom prispôbiť sa sprísneným normám bez narušenia dodávateľských reťazcov. Text nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0196&qid=1770033814691>

Používanie šelaku (E 904) v potravinách na osobitné lekárske účely vo forme tablet a potiahnutých tablet

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/189** z 28. januára 2026, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 a nariadenie Komisie (EÚ) č. 231/2012, pokiaľ ide o **používanie šelaku (E 904) v potravinách na osobitné lekárske účely vo forme tablet a potiahnutých tablet**. Nariadenie nadobudne účinnosť **18. februára 2026**. Nariadenie Komisie (EÚ) 2026/189 mení nariadenie (ES) č. 1333/2008 a nariadenie (EÚ) č. 231/2012 s cieľom povoliť používanie šelaku (E 904) ako povlakovej látky v potravinách na osobitné lekárske účely vo forme tablet a potiahnutých tablet a zároveň upraviť jeho špecifikácie. Šelak sa používa ako ochranný povlak, ktorý umožňuje, aby sa tableta nerozložila skôr, než sa dostane do čriev, čo je dôležité pre správne uvoľnenie účinných látok u pacientov s osobitnými výživovými potrebami. EFSA v roku 2024 prehodnotil bezpečnosť šelaku a stanovil prijateľný denný príjem (ADI) 4 mg/kg telesnej hmotnosti pre šelak bez vosku, pričom aj pri miernom prekročení tejto hodnoty neidentifikoval reálne bezpečnostné riziká, keďže hodnotenia boli konzervatívne. Zároveň však konštatoval nedostatok údajov o šelaku s obsahom vosku, ktorý sa v praxi nepoužíva, a odporučil jeho odstránenie zo špecifikácií. EFSA odporučil aj revíziu špecifikácií: zníženie limitov pre toxické prvky (olovo a potenciálne aj iné prvky), oddelenie špecifikácií pre šelak získaný fyzikálnym odfarbovaním a chemickým bielením, a zber údajov o organochlórových nečistotách. Komisia preto povoľuje používanie šelaku (E 904) v novej potravinovej kategórii 13.2 (potraviny na osobitné lekárske účely vo forme tablet) a zároveň aktualizuje jeho technické parametre v nariadení (EÚ) č. 231/2012 vypustením šelaku s obsahom vosku, keďže jeho bezpečnosť nie je potvrdená. Zmeny majú priamy účinok vo všetkých členských štátoch a nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiaty deň po uverejnení v Úradnom vestníku EÚ. Cieľom úpravy je umožniť bezpečné a technologicky potrebné používanie šelaku v špecializovaných dietetických výrobkoch a zároveň posilniť ochranu spotrebiteľov aktualizovanými, vedecky podloženými špecifikáciami. Text nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0189&qid=1770033814691>

Maximálne hladiny rezíduí dimoxystrobínu, etefónu a propamokarbu v určitých produktoch alebo na nich

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/215** z 29. januára 2026, ktorým sa menia prílohy II a V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o **maximálne hladiny rezíduí dimoxystrobínu, etefónu a propamokarbu v určitých produktoch alebo na nich**. Nariadenie nadobudne účinnosť **19. februára 2026**. Nariadenie mení prílohy II a V k nariadeniu (ES) č. 396/2005 a upravuje maximálne hladiny rezíduí (MRL) troch účinných látok – dimoxystrobínu, etefónu a propamokarbu – v niektorých produktoch. Keďže schválenie dimoxystrobínu nebolo obnovené a všetky povolenia na jeho používanie boli zrušené, Komisia odstraňuje všetky existujúce MRL z prílohy II a stanovuje ich na úrovni limitu detekcie v prílohe V; zároveň sa vypúšťajú poznámky pod čiarou týkajúce sa potvrdzujúcich údajov. Pri etefóne, ktorého schválenie bolo obnovené, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín znížil prípustný denný príjem (ADI) a odporučil novú definíciu rezídua

pre obilniny, čo viedlo k prehodnoteniu MRL. MRL sa zachovávajú pre vlašské orechy a viacero ďalších plodín, znižujú sa pre ananásy, jablká (kde bola identifikovaná potreba bezpečnejšej záložnej poľnohospodárskej praxe) a pre čučoriedky, kde nemožno vylúčiť prekročenie akútnej referenčnej dávky (ARfD), preto sa stanovujú na úrovni limitu detekcie. Pri obilninách, hruškách, hrozne, olejninách a živočíšnych produktoch sú niektoré údaje nedostatočné, no nepredstavujú riziko pre spotrebiteľov, preto sa MRL ponechávajú dočasne na existujúcej úrovni s povinnosťou ich preskúmania do dvoch rokov. Pri slivkách sa zachováva existujúca MRL na základe povolení z Francúzska. Propamokarb dostal novú, nižšiu MRL pre šalát na základe bezpečnejšej poľnohospodárskej praxe, zatiaľ čo úprava pre med bola potvrdená. Komisia zároveň po konzultácii s referenčnými laboratóriami stanovuje analyzovateľné limity detekcie pre všetky dotknuté látky a zohľadňuje pripomienky obchodných partnerov WTO. Úpravy sa nebudú uplatňovať na produkty uvedené na trh pred 19. augustom 2026, okrem etefónu v jablkách a čučoriedkach a propamokarbu v šaláte. Nariadenie platí od 19. augusta 2026 vo všetkých členských štátoch EÚ. Text nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0215&qid=1770033814691>

Maximálne hladiny rezíduí acechinocylu, chlórmekvátu, metalaxylu-M, pyraklostrobínu, sulfoxafloru a trifloxystrobínu v určitých produktoch alebo na nich

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/140** z 22. januára 2026, ktorým sa menia prílohy II a III k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o **maximálne hladiny rezíduí acechinocylu, chlórmekvátu, metalaxylu-M, pyraklostrobínu, sulfoxafloru a trifloxystrobínu** v určitých produktoch alebo na nich. Nariadenie nadobudne účinnosť **12. februára 2026**. Nariadenie Komisie (EÚ) 2026/140 z 22. januára 2026 mení prílohy II a III k nariadeniu (ES) č. 396/2005 s cieľom aktualizovať maximálne hladiny rezíduí (MRL) pesticídov acechinocylu, chlórmekvátu, metalaxylu-M, pyraklostrobínu, sulfoxafloru a trifloxystrobínu v rôznych potravinách a poľnohospodárskych produktoch. Zmeny vychádzajú zo žiadostí podaných podľa článku 6 uvedeného nariadenia, ktoré sa týkali rozšírenia alebo úpravy existujúcich MRL pre viaceré komodity, ako sú jahody (acechinocyl), ovos (chlórmekvát), med a iné včelárske produkty (metalaxyl-M), cukrová kukurica (pyraklostrobín) a široká skupina listových, bylinkových a výhonkových plodín (sulfoxaflor). Pri trifloxystrobíne sa hodnotili MRL pre stolové olivy, olivy na olej, zeler, artičoky, pór, ľanové semená, koreniny zo semien a bylinné nálevy; v prípade ľanových semien bola žiadosť založená na požiadavke dovozných tolerancie z Kanady. Príslušné členské štáty vypracovali hodnotiace správy a Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) posúdil riziká pre spotrebiteľov a zvieratá, pričom vo väčšine prípadov potvrdil vhodnosť údajov na stanovenie MRL. Výnimkou boli dve skúšky trifloxystrobínu v bylinných nálevoch, ktoré nespĺňali úplne kritériá nezávislosti, avšak vzhľadom na ich geografickú a časovú odlišnosť Komisia rozhodla, že sú akceptovateľné a riziko pre spotrebiteľa je nepravdepodobné. Na základe odporúčaní EFSA sa MRL upravujú na úrovne, ktoré úrad považuje za bezpečné. Nariadenie zároveň stanovuje, že prílohy II a III k nariadeniu (ES) č. 396/2005 sa menia v súlade s prílohou tohto aktu. Text nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0140&qid=1770033814691>

Maximálne hladiny rezíduí benfluralínu, bentiavalikarbu a penflufénu v určitých produktoch alebo na nich

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/147** z 22. januára 2026, ktorým sa menia prílohy II a V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o **maximálne hladiny rezíduí benfluralínu, bentiavalikarbu a penflufénu v určitých produktoch alebo na nich**. Nariadenie nadobudne účinnosť **12. februára 2026**. Nariadenie Komisie (EÚ) 2026/147 z 22. januára 2026 mení prílohy II a V k nariadeniu (ES) č. 396/2005 s cieľom upraviť maximálne hladiny rezíduí (MRL) pesticídov benfluralínu, bentiavalikarbu a penflufénu. Keďže schválenie benfluralínu nebolo obnovené (platnosť uplynula 12. februára 2023) a všetky povolenia na jeho používanie boli zrušené bez existencie akýchkoľvek MRL podľa Codex Alimentarius alebo dovozných tolerancií, Komisia vypúšťa jeho MRL z prílohy II a presúva ich do prílohy V na úrovni limitu detekcie (LD). Rovnaký postup sa uplatňuje pri bentiavalikarbu, ktorého schválenie skončilo 13. decembra 2023, pričom neexistujú žiadne povolenia, CXL ani dovozné tolerancie. MRL pre bentiavalikarb sa preto rušia a stanovujú sa v prílohe V na úrovni LD; zároveň sa mení definícia rezíduí na účely kontroly (suma bentiavalikarb-izopropylu a jeho enantioméru). Penflufénu uplynula platnosť schválenia 31. januára 2024 a nebola podaná žiadosť o jeho obnovenie, preto sa jeho MRL taktiež vypúšťajú z prílohy II a presúvajú sa do prílohy V na úrovni LD. Referenčné laboratóriá EÚ poskytli analyticky dosiahnuteľné LD pre všetky dotknuté látky, ktoré Komisia akceptovala. Prebehli aj konzultácie s obchodnými partnermi v rámci WTO. Nariadenie obsahuje prechodné ustanovenie: predchádzajúce MRL sa naďalej uplatňujú na produkty vyrobené alebo dovezené do Únie pred 12. augustom 2026, aby sa umožnilo hladké fungovanie obchodu a spotreby. Nové MRL sa začnú uplatňovať od 12. augusta 2026. Text nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0147&qid=1770033814691>

Zaradenie etylesteru kyseliny 3-[3-(2-izopropyl-5-metylcyklohexyl)-ureido]maslovej do zoznamu Únie obsahujúceho arómy

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/172** z **26. januára 2026**, ktorým sa mení príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008, pokiaľ ide o **zaradenie etylesteru kyseliny 3-[3-(2-izopropyl-5-metylcyklohexyl)-ureido]maslovej do zoznamu Únie obsahujúceho arómy a opravu určitých čísel CAS**. Nariadenie nadobudne účinnosť **16. februára 2026**. Nariadenie Komisie (EÚ) 2026/172 aktualizuje prílohu I k nariadeniu (ES) č. 1334/2008 o arómach tým, že do zoznamu Únie povolujúcich arómy a východiskové materiály pridáva novú aromatickú látku – etylester kyseliny 3-[3-(2-izopropyl-5-metylcyklohexyl)-ureido]maslovej (FL 16.136) – a zároveň opravuje nesprávne uvedené čísla CAS pri štyroch už existujúcich aromatických látkach (FL 08.017, 08.127, 16.041 a 16.132). Nová látka bola posúdená Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (EFSA), ktorý 16. decembra 2024 potvrdil, že jej používanie v navrhovaných kategóriách a množstvách potravín nepredstavuje riziko pre spotrebiteľov a nespôsobuje zavádzanie spotrebiteľa. Na základe tohto vedeckého stanoviska Komisia uzatvára, že látka je bezpečná, a preto sa môže zaradiť medzi povolené aromatické látky. Aktualizácia zoznamu je v súlade s postupom schvaľovania aróm podľa nariadenia (ES) č. 1331/2008, pričom žiadosť bola predložená v roku 2020 a sprístupnená členským štátom aj EFSA. Súčasťou nariadenia je aj technická oprava chybných CAS čísel pri štyroch existujúcich látkach, aby sa zosúladiť so správnymi chemickými identifikátormi. Tieto opravy nemenia povolenia ani podmienky používania daných látok, iba zabezpečujú presnosť legislatívneho

zoznamu. Nariadenie teda dopĺňa bezpečný nový aromatický komponent do zoznamu Únie a opravuje technické chyby v údajoch tak, aby bola právna úprava konzistentná a presná. Text nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0172&qid=1770033814691>

Zaradenie hesperetín-dihydrochalkónu do zoznamu Únie obsahujúceho arómy

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/175** z 26. januára 2026, ktorým sa mení príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008, pokiaľ ide o **zaradenie hesperetín-dihydrochalkónu do zoznamu Únie obsahujúceho arómy**. Nariadenie nadobudne účinnosť **16. februára 2026**. Nariadenie Komisie (EÚ) 2026/175 mení prílohu I k nariadeniu (ES) č. 1334/2008 tým, že do zoznamu Únie povolujúcich arómy pridáva novú aromatickú látku hesperetín-dihydrochalkón (FL 16.137). Ide o látku, ktorej používanie bolo navrhnuté v roku 2022 a ktorá bola následne hodnotená Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (EFSA). EFSA vo svojom stanovisku z 23. októbra 2024 potvrdil, že hesperetín-dihydrochalkón je pri použití za navrhovaných podmienok bezpečný, nespôsobuje riziko pre spotrebiteľov a ani spoločná expozícia tejto látke spolu so štyrmi štruktúrne príbuznými látkami (FL 16.061, 16.109, 16.110, 16.112) nenaznačuje žiadne zdravotné obavy. Na základe tohto záveru Komisia uznala, že látka spĺňa požiadavky na zaradenie do zoznamu povolených aróm, keďže nepredstavuje riziko ani nezavádza spotrebiteľa. Zoznam Únie bol pôvodne prijatý vykonávacím nariadením (EÚ) č. 872/2012 a jeho aktualizácia prebieha podľa spoločného postupu podľa nariadenia (ES) č. 1331/2008. Zaradenie novej aromatickej látky rozširuje možnosti jej použitia v rôznych potravinových kategóriách v súlade s podmienkami stanovenými v nariadení. Text nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0175&qid=1770033814691>

Referenčné vzorky, poplatky, hodnotiace správy a národné referenčné laboratóriá

V Úradnom vestníku bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie** Komisie (EÚ) **2026/94** z 15. januára 2026, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 378/2005, pokiaľ ide o **referenčné vzorky, poplatky, hodnotiace správy a národné referenčné laboratóriá**. Vykonávacie nariadenie nadobudne účinnosť **5. februára 2026**. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/94 mení nariadenie (ES) č. 378/2005 s cieľom aktualizovať pravidlá týkajúce sa referenčných vzoriek, poplatkov, hodnotiacich správ a systému národných referenčných laboratórií v procese povoľovania kŕmnych doplnkových látok podľa nariadenia (ES) č. 1831/2003. Spresňuje sa postavenie referenčného laboratória Spoločenstva (RLS), ktorým je Spoločné výskumné centrum Komisie v Geeli, a rozširujú sa výnimky z povinnosti predkladať referenčné vzorky aj na žiadosti o obnovenie povolenia, pokiaľ už predtým zaslané vzorky zodpovedajú aktuálnej forme výrobku. RLS zároveň môže vyžadovať nové alebo dodatočné vzorky, ak predchádzajúce stratili platnosť alebo je to potrebné. RLS získa možnosť účtovať dodatočné poplatky v prípade, že počas hodnotenia vzniknú nové úlohy; žiadateľ môže do 15 dní vysloviť nesúhlas, pričom RLS musí v hodnotiacej správe uviesť, ktoré úlohy nebolo možné vykonať. Objavuje sa aj objasnenie, že nové hodnotenie analytických metód môže byť potrebné pri vedeckom alebo technologickom pokroku a môže ovplyvniť výpočet poplatkov. Reforma mení systém národných referenčných laboratórií: príloha obsahujúca ich zoznam sa vypúšťa a členské štáty ich po novom oznamujú priamo RLS, ktoré bude zoznam uverejňovať a aktualizovať na svojom webovom sídle. Vzťahy medzi laboratóriami v konzorciu sa definujú

prostredníctvom dohôd, nie formálnych zmlúv. Zrušuje sa aj povinnosť každoročného oznamovania kapacít laboratórií. Ďalšie zmeny sa týkajú sadzieb poplatkov v prílohe IV, ktoré sa upravujú tak, aby reflektovali situácie, keď sa výnimky z predkladania referenčných vzoriek uplatňujú alebo neuplatňujú pri zmenách podmienok povolenia a pri obnoveniach povolenia. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0094&qid=1770033814691>

Schválené zmeny špecifikácie výrobkov (Politika kvality Európskej únie)

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **oznámenie o schválení štandardnej zmeny špecifikácie výrobku** so zemepisným označením v súlade s článkom 5 ods. 4 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) **2025/27** z 30. októbra 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 o pravidlá týkajúce sa zápisu do registra a ochrany zemepisných označení, zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality:

- „*Štajersko prekmursko bučno olje*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00498&qid=1770033814691>
- „*Schrobenhausener Spargel / Spargel aus dem Schrobenhausener Land / Spargel aus dem Anbaubereich Schrobenhausen*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00370&qid=1770033814691>

Žiadosti o zápis názvu do registra podľa nariadenia o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená **žiadosť o zápis názvu „Antep Muskası / Gaziantep Muskası“ do registra** podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. **1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny**. Žiadosť podalo **Turecko**. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „*Antep Muskası / Gaziantep Muskası*“ je sladký výrobok pripravovaný zo zmesi mletých pistácií („*Boz İç Antep fıstığı*“) zo skorého zberu, práškového cukru a pšeničného škrobu vložených medzi pásy nazývané *pestil* (ovocná koža), ktoré sa poprekladajú do trojuholníkového tvaru. Existujú dva spôsoby prípravy ovocnej kože *pestil* používanej vo výrobku „*Antep Muskası / Gaziantep Muskası*“. Prvým je zahustenie čerstvej hroznovej šťavy priamo spracovaním. Druhým je spracovanie vopred pripravenej melasy. Na výrobu ovocnej kože *pestil* sa používajú odrody viniča „*dökülgen*“ a „*hönüsü*“. Vrstvy ovocnej kože *pestil* sa nakrájajú na tenké pásy s priemernou šírkou 6 – 8 cm a dĺžkou 25 – 27 cm. „*Antep Muskası / Gaziantep Muskası*“ je zavinutý do tvaru trojuholníka. Jeden výrobok má hmotnosť 32 – 35 g. Pistácie „*Boz İç Antep fıstığı*“ sú zomleté na veľkosť 1 – 4 mm. Súvislosť medzi výrobkom a jeho zemepisným regiónom vyplýva z povesti výrobku, zo špecifického miestneho know-how používaného pri jeho príprave a z remeselnej zručnosti výrobcov v Gaziantepe. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00723&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená **žiadosť o zápis názvu „Trufa negra de Teruel“ do registra** podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady

(EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny. Žiadosť podalo Španielsko. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „Trufa negra de Teruel“ je podzemná huba druhu *Tuber melanosporum* Vitt., ktorá sa pestuje vo vymedzenej zemepisnej oblasti. Plodnica má perídium alebo vonkajšiu časť s bradavičnatou alebo pyramídovou štruktúrou, popraskanú a matne čiernu, občas s červenohnedým odtieňom. Gleba alebo vnútorná časť je kompaktná, čiernohnedá a pokrytá jemnými, bielymi, dobre ohraničenými žilkami. Huba „Trufa negra de Teruel“ musí byť v čase zberu zrelá a zdravá, bez parazitov a infekcií, čerstvá na pohľad, pevná na dotyk, bez plesní a bez abnormálneho zápachu. Aróma huby „Trufa negra de Teruel“ sa spája s každodennými vôňami iných potravín. Jej hlavné aromatické charakteristiky sú: síra, čierne olivy, modrý syr, ďalej huby, zvieracia koža, varené zemiaky, maslo, orechy, slama alebo seno. Aj keď ten istý exemplár obsahuje všetky z nich, vnímanie sa mení v závislosti od intenzity jednotlivých aróm a stupňa zrelosti. Za chybu by sa považovala hubová alebo orechová aróma, ktorá prevláda nad hlavnými arómami. Špecifická kvalita a vlastnosti hľuzoviek „Trufa negra de Teruel“ vyplývajú zo zemepisného prostredia, v ktorom sa hľuzovky pestujú, uchovávajú, klasifikujú a balia. Faktory súvisiace s kvalitou výrobku sú prírodné aj ľudské. Oboma druhmi faktorov sa podporil rozvoj vlastností hľuzoviek Teruel, ktoré sú vysoko cenené spotrebiteľmi, a prispeli k zlepšeniu a upevneniu ich povesti. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00687&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená žiadosť o zápis názvu „Muğla Çam Bali“ do registra podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny. Žiadosť podalo Turecko. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „Muğla Çam Bali“ je borovicový med, ktorý sa získava zo sekrétu chrobáka „červca borovicového“ (*Marchalina hellenica*), ktorý žije na tureckej borovici (*Pinus brutia*). „Muğla Çam Bali“ sa na trh uvádza v troch formách: plástový borovicový med, karakovan (tradičný plástový borovicový med) a filtrovaný borovicový med. „Muğla Çam Bali“ je medovicový med, ktorý sa vyrába z výlučkov chrobáka *Marchalina hellenica* (červec borovicový), ktorý sa živí šťavou červených borovíc (*Pinus brutia*) nachádzajúcich sa vo vymedzenej zemepisnej oblasti. Týmto hmyzom je napadnutých približne 12,03 % lesov červenej borovice (čo zodpovedá 66 560 hektárom), čo zabezpečuje bohatú a stálu dostupnosť medovice. Komerčná produkcia prebieha od septembra do novembra, keď sú klimatické a environmentálne podmienky najpriaznivejšie. Obdobie komerčného zberu sa zhoduje s obdobím najväčšej sekrécie, čím sa maximalizuje výnos a kvalita. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00700&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená žiadosť o zápis názvu „Oie du Sud-Ouest“ do registra podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny. Žiadosť podalo Francúzsko. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má

bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „Oie du Sud-Ouest“ je výrobok zo samcov a samíc husí sivých druhu *Anser anser* určených na výrobu *foie gras* (bielej husacej pečene). Chovajú sa na otvorenom priestranstve a od veku najmenej 91 dní sa vykrmujú štopaním počas minimálne 12 dní. Husi „Oie du Sud-Ouest“, ktoré sa podrobujú tejto tradičnej záverečnej fáze, sú dobre stavané, vo všetkých kusoch mäsa je viditeľná vysoká miera pretučnenosti a majú kožu a tuk (podkožný a brušný) snehobielej až žltej farby. Súvislosť s pôvodom výrobku „Oie du Sud-Ouest“ sa zakladá na jeho povesti a špecifickom charaktere, ktorý spočíva vo vysokom obsahu tuku. Táto vlastnosť súvisí s osobitným spôsobom odchovu a kŕmenia založeným na postupnom procese výkrmu husí štopaním kukuricou typu konský zub s vysokým obsahom škrobu, ktorá pochádza z danej zemepisnej oblasti. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00421&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená **žiadosť o zápis názvu „Foie gras d’oie du Sud-Ouest“ do registra** podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny. Žiadosť podalo **Francúzsko**. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „Foie gras d’oie du Sud-Ouest“ je varený alebo čiastočne varený výrobok z vykŕmených pečení husí „Oie du Sud-Ouest“. Ochucovadlá tvoria najviac 4 hm. % prípravku a môžu zahŕňať: soľ, cukor (najviac 2 g sacharózy na kilogram *foie gras*), koreniny a aromatické rastliny, liehoviny, likérové vína a vína. Prídavné látky sú zakázané. Súvislosť s pôvodom výrobku „Foie gras d’oie du Sud-Ouest“ sa zakladá na jeho povesti, ktorá je spojená so špecifickým charakterom používaných vykŕmených pečení a s odbornými znalosťami uplatňovanými pri jeho príprave. Kvalitu a vizuálnu prezentáciu výrobku „Foie gras d’oie du Sud-Ouest“ ovplyvňujú odborné znalosti konzervátorov pri výbere a príprave pečení. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00420&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená **žiadosť o zápis názvu „Confit d’oie du Sud-Ouest“ do registra** podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny. Žiadosť podalo **Francúzsko**. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „Confit d’oie du Sud-Ouest“ sa pripravuje varením – výlučne v husacom tuku – nasucho nasolených stehien a/alebo krídel (definovaných ako horné krídlo spojené s prsiami). Proces konfitovania spočíva v šetrnom varení v hrnci bez použitia tlaku, vďaka čomu sa z kusov mäsa môže odparovať voda. Tuk na varenie sa potom pomaly vsiakne do mäsa bez toho, aby sa mäso opieklo dohnedá. Množstvo vytvoreného mäsového výpeku tak dosahuje menej než 8 %. Súvislosť s pôvodom výrobku „Confit d’oie du Sud-Ouest“ sa zakladá na jeho povesti vyplývajúcej z uznania, ktorému sa teší gastronómia juhozápadného regiónu, pre ktorý je tento výrobok typickou špecialitou. „Confit d’oie du Sud-Ouest“ predstavuje klasický výrobok obehového hospodárstva na vidieku: „Hus v mnohých domácnostiach nahradila bravčové mäso

a vďaka svojmu mäsu a tuku sa stala významným kulinárskym doplnkom pre farmy a mestské domácnosti“. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00422&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená **žiadosť o zápis názvu „Milas Çekişke Zeytini“ do registra** podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. **1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny**. Žiadosť podalo **Turecko**. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „*Milas Çekişke Zeytini*“ sú zelenožlté, zaoblené stolové olivy získané z olivovníkov odrody Memecik v regióne Milas. Olivy „*Milas Çekişke Zeytini*“ sa môžu podávať dochutené olivovým olejom Milas Zeytinyağı, citrónom a citrónovou šťavou. Výrobky používané na dochucovanie sú špecifické pre danú zemepisnú oblasť. Olivy „*Milas Çekişke Zeytini*“ sú stolové olivy vyrábané z nezrelých zelenožltých olív odrody Memecik, ktoré sa zberajú v regióne Milas, drvia sa a následne dozrievajú v slanom náleve. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00375&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená **žiadosť o zápis názvu „Fleur de sel / Flor de sal / Solvni cvet“ do registra** podľa článku 50 ods. 2 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. **1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny**. Žiadosť podala **Guinea**. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 61 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „Fleur de sel / Flor de sal / Solvni cvet“ (ďalej len „Fleur de sel“) je výrobok, ktorý je výsledkom tradičného spôsobu výroby v soľných panvách. „Fleur de sel“ sa skladá z jemných krehkých pyramídových kryštálikov, ktoré vznikajú a plávajú na hladine soľného roztoku v kryštalizačných nádržiach používaných na zber remeselnej soli. Zbiera sa ručne pomocou špeciálneho nástroja, a to na hladine soľného roztoku v týchto kryštalizačných nádržiach. Táto plávajúca soľ, ktorá je prirodzene jemná a ľahká, sa tvorí za veľmi špecifických meteorologických podmienok (slabý vietor, slnko a žiadna vlhkosť) na hladine kryštalizačných nádrží v špecifickom soľnom roztoku, ktorý sa používa na výrobu remeselnej soli. Pyramídové kryštály sa spájajú a vytvárajú na hladine soľného roztoku tenkú kôru, ktorá pokrýva celý povrch alebo jeho časť. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00374&qid=1770033814691>

Zápisy zemepisných označení do registra Únie pre zemepisné označenia

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená **žiadosť o zápis zemepisného označenia „Judión de La Granja“ do registra** podľa článku 15 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **2024/1143**. Žiadosť podalo **Španielsko**. Orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, môžu do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. Suché lúpané strukoviny miestneho ekotypu druhu *Phaseolus coccineus* patriace do

čelade *Fabaceas* alebo *Leguminosae*, známe ako „Judión de La Granja“, ktoré sú bez výskytu choroby, celé, čisté a určené na ľudskú spotrebu. Kroky výroby, ktoré sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti, sú príprava pôdy, siatie, zber úrody, sušenie a výber fazule na výsadbu v nasledujúcom roku. Posledné dve fázy sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti, pretože pre kvalitu výrobku sú rozhodujúce skúsenosti miestnych poľnohospodárov, pokiaľ ide o zabezpečenie správneho sušenia fazule, ako aj ich odborné znalosti pri výbere fazule na výsadbu, aby sa zachovala čistota fazule „Judión de La Granja“. Súvislosť medzi zemepisnou oblasťou a fazuľou „Judión de La Granja“ sa zakladá na povesti výrobku a jeho špecifických vlastnostiach, ktoré vyplývajú z dlhoročnej tradície pestovania tejto fazule v tejto oblasti. Hlavnými vlastnosťami „Judión de La Granja“ sú jednotná biela farba a veľký plod (100 semien váži od 240 do 320 gramov), ktoré sú výsledkom dlhého procesu selekcie, ktorý sa začal v 18. storočí, keď boli do kráľovského paláca San Ildefonso de Segovia privezené prvé semená veľkej fazule druhu *Phaseolus coccineus* pochádzajúcej z Mexika pod názvom *ayocote*. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00689&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená **žiadosť o zápis názvu „Mothais sur feuille“ do registra** podľa článku 15 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143. Žiadosť podalo **Francúzsko**. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. „Mothais sur feuille“ je mäkký syr získavaný mliečnym kvasením, ktorý sa vyrába výlučne zo surového plnotučného kozieho mlieka. Syr sa suší a dozrieva na gaštanovom liste, ktorý zanecháva na spodnej strane zrejúceho syra odtlačok. Kôrka je pokrčená, zvrásnená a slonovinobiela. Na strane, kde je list, je len slabo vytvorená. Počas dozrievania sa môže prirodzene vyskytnúť modrá, sivomodrá, biela alebo červená pleseň. Hmota je biela až slonovinová, hladká, vláčna, rozpúšťajúca sa a veľmi jemnozrnná. Zemepisná oblasť zodpovedá „južnej oblasti Poitou“. Ide o prechodnú zónu medzi vápencovou rovinou Poitou a žulovou a bridlicovou krajinou typu „*bocage*“ oblasti Vendée, ktorej jadro tvoria na juh od Deux-Sèvres roviny Niort a Aunis, náhorná plošina Mellois a rovina Mothe-Lezay, ktorej časť „Mothe“ je pomerne členitá. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00688&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená žiadosť o zápis zemepisného označenia „**Pera del Bierzo**“ do registra podľa článku 15 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143. Žiadosť podalo Španielsko. Orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, môžu do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Komisii. Chráneným výrobkom sú plody druhu *Pyrus communis* L., odrody Conference, určené na konzumáciu v čerstvom stave. Kvalita hrušiek „Pera del Bierzo“ je podmienená výlučne prírodnými a ľudskými faktormi súvisiacimi s vymedzenou zemepisnou oblasťou. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00403&qid=1770033814691>

Nové legislatívne akty v sektore vinohradníctva a vinárstva

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **oznámenie o schválení štandardnej zmeny špecifikácie výrobku** so zemepisným označením v súlade s článkom 5 ods. 4 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) **2025/27** z 30. októbra 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 o pravidlá týkajúce sa zápisu do registra a ochrany zemepisných označení, zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality:

- „**Bolandin**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00713&qid=1770033814691>
- „**Rioja**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00565&qid=1770033814691>
- „**Rubicone**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00257&qid=1770033814691>
- „**Landwein der Ruwer**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00398&qid=1770033814691>
- „**Landwein der Mosel**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00401&qid=1770033814691>
- „**Campo de Calatrava**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00371&qid=1770033814691>
- „**Cviček**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC00256&qid=1770033814691>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2026/144** zo 14. januára 2026 **o schválení zmeny špecifikácie výrobku na úrovni Únie týkajúcej sa chráneného označenia pôvodu *Máttra/Mátrai*** podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **2024/1143**. Vykonávacie nariadenie nadobudne účinnosť **10. februára 2026**. Žiadosť podalo **Maďarsko**. V dôsledku preferencií spotrebiteľov sa zvýšil dopyt po sviežich, sýtených vínach. Vlastnosti oblasti výroby, štruktúra odrôd a vinohradnícke postupy vo vinárskej oblasti Matra sú mimoriadne priaznivé na výrobu týchto druhov vína, ktoré sa vyznačujú nielen vlastnosťami príslušnej odrody, ale aj sviežou kyslosťou, vyváženým obsahom kyselín a ovocnosťou, ktoré sú typické pre túto oblasť výroby. Sýtené perlivé vína tak prispievajú k rozmanitosti vinárskej oblasti a k postupnému rozširovaniu jej vinogradov a následnému rastu trhu. Účelom zmeny je obmedziť výrobu vína s CHOP „Máttra“ na vinársku oblasť Matra od vinárskeho roku 2019/2020 s cieľom posilniť označenie pôvodu. Podľa súčasných pravidiel sa hrozno určené na výrobu vína s CHOP „Máttra“ môže vyvážať z vinárskej oblasti Matra do vymedzených oblastí. Vďaka tomu sú pravidlá, monitorovanie a spoločenské vnímanie normy o niečo voľnejšie. Keďže vína s CHOP „Máttra“ môže vo vlastnej pivnici vyrábať každý, do vinárskej oblasti sa nepodarilo prilákať „externých“ investorov. V dôsledku toho nevznikli žiadne nové vinárske podniky. Text vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0144&qid=1770033814691>

Prebiehajúce riadne legislatívne procesy EÚ

Návrh smernice pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív

16. decembra 2025 prijala Európska komisia návrh smernice

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Rady 98/58/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív, a ktorou sa zrušujú smernice Rady 82/711/EHS a 85/572/EHS. Návrh je súčasťou prierezového balíka legislatívnych zjednodušení oznámeného vo Vízii Európskej komisie pre poľnohospodárstvo a potraviny, ktorého cieľom je znížiť zbytočnú regulačnú záťaž a zároveň zachovať vysoké štandardy bezpečnosti potravín a krmív a ochrany zdravia ľudí a zvierat a životného prostredia. Návrh smernice je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A52025PC1021>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://eur-lex.europa.eu/procedure/SK/2025_409

Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii

16. decembra 2025 prijala Európska komisia návrh nariadenia

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii, najmä v oblasti zdravia, a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 178/2002, (ES) č. 1394/2007, (EÚ) č. 536/2014, (EÚ) 2019/6, (EÚ) 2024/795 a (EÚ) 2024/1938 (Európsky biotechnologický akt). Biotechnológia a biovýroba sú nevyhnutné pre konkurencieschopnosť, strategickú autonómiu a hospodársku bezpečnosť EÚ. Sú pilierom spoločenského blahobytu Únie v kľúčových oblastiach, ako je zdravie a potraviny. Návrh nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A52025PC1022>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://eur-lex.europa.eu/procedure/SK/2025_406

Návrh nariadenia o zmenách ekologickej poľnohospodárskej výroby

27. januára 2026 bol predložený návrh gestorskému výboru Európskeho parlamentu

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/848, pokiaľ ide o určité pravidlá výroby, označovania a certifikácie a určité pravidlá obchodu s tretími krajinami. Návrh nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2025%3A780%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_417?lang=sk

Návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie o spoločnej organizácii trhu

14. januára 2026 prebehli ďalšie rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **16. júla 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o program na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách („školský program EÚ“), o sektorové intervencie,

vytvorenie sektora bielkovinových plodín, požiadavky týkajúce sa konope, možnosť obchodných noriem pre syr, bielkovinové plodiny a mäso, uplatňovanie dodatočných dovozných ciel, pravidiel dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz a zábezpeky.

Návrh nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2025%3A553%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_237?lang=sk

Návrh nariadenia, ktorým sa menia pravidlá v sektore vinohradníctva a vinárstva a pre aromatizované vínne výrobky

9. februára 2026 je naplánované prerokovanie v pléne Európskeho parlamentu

Európska komisia prijala **28. marca 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2021/2115 a (EÚ) č. 251/2014, pokiaľ ide o určité pravidlá trhu a sektorové podporné opatrenia v sektore vinohradníctva a vinárstva a pre aromatizované vínne výrobky. Návrh nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2025%3A137%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_71?lang=sk

Návrh nariadenia o spolupráci medzi orgánmi presadzovania práva zodpovednými za presadzovanie smernice o nekalých obchodných praktikách

1. decembra 2025 bola schválená dohoda Osobitným výborom pre poľnohospodárstvo

Európska komisia prijala **10. decembra 2024** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o spolupráci medzi orgánmi presadzovania práva zodpovednými za presadzovanie smernice (EÚ) 2019/633 o nekalých obchodných praktikách vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci. Návrh nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2024%3A576%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2024_318?lang=sk

Návrh nariadenia o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich

28. januára 2026 bola schválená predbežná dohoda Radou a Európskym parlamentom

Európska komisia prijala **5. júla 2023** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/625.

Návrh nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A411%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_226?lang=sk

Návrh nariadenia o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností

11. decembra 2025 rokovala o návrhu Rada

Európska komisia prijala **7. decembra 2023** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností, zmene nariadenia Rady (ES) č. 1255/97 a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1/2005.

Návrh nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A770%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_448?lang=sk

Návrh smernice o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia

Od 25. júna 2025 neprebiehajú práce na legislatívnom procese

Európska komisia prijala **22. marca 2023** návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zdôvodňovaní a oznamovaní výslovných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia (smernica o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia).

Návrh smernice je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A166%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_85?lang=sk

Európska komisia

Nová štúdia potvrdzuje obrovské a rastúce náklady znečistenia PFAS

Znečistenie tzv. **večnými chemikáliami (PFAS)** môže do roku 2050 stáť EÚ približne **440 miliárd eur**, ukazuje nová správa upozorňujúca na nalievajúcu potrebu zastaviť ich šírenie. PFAS majú závažné dopady na ľudské zdravie aj ekosystémy – spôsobujú choroby, vyžadujú nákladnú dekontamináciu pôdy a vody a narušujú prírodné procesy, napríklad opelenie.

Štúdia využíva najnovšie údaje a zdokonalenú metodiku a poskytuje konzervatívny odhad finančných dopadov PFAS. Zdravotné náklady vychádzajú len z malej časti regulovaných látok, čo znamená, že skutočné celkové náklady môžu byť ešte vyššie.

Ak by Európa nezasiahla a úroveň znečistenia zostala rovnaká až do roku 2050, **náklady by dosiahli približne 440 miliárd eur**. Zastavenie znečisťovania pri zdroji do roku 2040 by ušetrilo okolo **110 miliárd eur**, zatiaľ čo samotná úprava kontaminovanej vody by stála viac než **1 bilión eur**. Keďže PFAS pretrvávajú v životnom prostredí desaťročia, včasné opatrenia sú kľúčové.

Najzraniteľnejšími skupinami sú novorodenci, deti, obyvatelia kontaminovaných oblastí a pracovníci na týchto miestach. Európska komisia sa zaväzuje chrániť tieto skupiny a zároveň zabezpečiť postupný prechod na alternatívy tam, kde sú PFAS zatiaľ nevyhnutné.

Komisárka Jessica Roswall zdôraznila, že zákaz PFAS v spotrebiteľských výrobkoch je prioritou, keďže verejnosť oprávnené očakáva jasné riešenia.

Výsledky štúdie budú podkladom pre diskusie o dekontaminácii, monitorovaní, obmedzovaní emisií pri zdroji a potrebnom výskume.

EÚ už zakázala najškodlivejšie PFAS, vrátane PFOS, PFOA a PFHxS. V roku 2024 pribudol zákaz PFHxA v textíliách, obaloch a kozmetike. Od októbra 2025 sa postupne zakazujú PFAS vo hasiacich penách. Nová smernica o pitnej vode vyžaduje monitorovanie PFAS vo všetkých členských štátoch. ECHA zároveň pracuje na komplexnom obmedzení všetkých PFAS, pričom hodnotenie má byť dokončené do konca roku 2026.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://environment.ec.europa.eu/news/new-study-confirms-huge-and-growing-costs-pfas-pollution-2026-01-29_en

Komisia vyzýva verejnosť, aby sa vyjadrila k budúcnosti dobrovoľnej certifikácie uhlíkového poľnohospodárstva

Aktivity uhlíkového poľnohospodárstva zvyšujú ukladanie uhlíka v pôde a lesoch a môžu prinášať finančné odmeny pre poľnohospodárov a lesníkov. Európska komisia spustila štvortýždňové verejné pripomienkovanie návrhov certifikačných metodík pre takéto aktivity.

Kľúčovú úlohu zohrávajú správcovia pôdy – farmári a lesníci –, ktorí môžu prispieť obnovou a zavádzaním rašelinísk, zakladaním agrolesníckych systémov, ochranou pôdy, efektívnejším využívaním hnojív či výsadbou nových lesov. Tieto klimaticky priaznivé postupy zvyšujú odolnosť krajiny a posilňujú biobázované hodnotové reťazce.

Aby Komisia podporila rozširovanie týchto postupov, pripravuje metodiky, ktoré umožnia **výsledkovo orientované platby** farmárom a lesníkom za ich klimatické opatrenia. Tieto platby doplnia ich príjem a podporia prechod na odolnejšie a udržateľnejšie systémy.

Návrhy certifikačných metodík sú dostupné na portáli *Have Your Say* do **19. februára 2026**. Diskutovať sa o nich bude aj na zasadnutí expertného výboru pre odstraňovanie uhlíka 5. februára 2026, ktoré bude možné sledovať online. Komisia vyzýva všetky zainteresované strany na aktívnu účasť.

Pozadie

Nariadenie o odstraňovaní uhlíka a uhlíkovom poľnohospodárstve (CRCF), platné od 6. decembra 2024, vytvorilo prvý európsky dobrovoľný rámec na certifikáciu odstraňovania uhlíka, aktivít uhlíkového poľnohospodárstva a ukladania uhlíka v produktoch. Jeho cieľom je zjednotiť overovanie udržateľných postupov a zvýšiť transparentnosť.

Na splnenie cieľov nariadenia Komisia prijme metodiky formou delegovaných aktov. Tie stanovujú podrobné pravidlá založené na štyroch hlavných kritériách:

- **Kvantifikácia:** jednotné metódy merania odstraňovania uhlíka a znižovania emisií z pôdy.
- **Dodatočnosť:** certifikované opatrenia musia prinášať prínosy nad rámec bežnej praxe.
- **Ukladanie, monitorovanie a zodpovednosť:** spoľahlivé protokoly na dlhodobé uchovávanie uhlíka a jasné pravidlá zodpovednosti.
- **Udržateľnosť:** postupy nesmú škodiť biodiverzite a majú podporovať obnovu ekosystémov.

Implementačné nariadenie (EÚ) 2025/2358 zároveň stanovuje minimálne požiadavky na transparentnosť fungovania certifikačných schém, aby mali všetci účastníci prístup k relevantným informáciám.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://climate.ec.europa.eu/news-other-reads/news/commission-invites-public-input-future-carbon-farming-voluntary-certification-2026-01-23_en

Bola zverejnená spätná väzba: Ekologická výroba – ciele aktualizácie a zjednodušenie

Do 20. marca 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Táto iniciatíva aktualizuje pravidlá týkajúce sa ekologickej výroby s cieľom: (i) poskytnúť podnikom jasnosť a istotu v súvislosti s dovozom ekologických výrobkov v rámci systému rovnocennosti v nadväznosti na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, (ii) predĺžiť uznávanie rovnocenných ekologických noriem krajín mimo EÚ nad rámec súčasného termínu 31. decembra 2026, aby sa zabránilo narušeniu obchodu a (iii) cieľovo zjednodušiť určité pravidlá s cieľom zvýšiť

konkurencieschopnosť ekologickej výroby v EÚ a znížiť regulačnú záťaž. Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/15273-Organic-production-targeted-updates-and-simplification_en

Pokračuje spätná väzba: Produkty živočíšneho pôvodu – aktualizácia zoznamov produktov a ich číselných kódov CN, ktoré podliehajú úradným kontrolám na hraniciach

Do 3. februára 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Tento vykonávací akt mení a dopĺňa zoznam produktov živočíšneho pôvodu, ktoré podliehajú úradným kontrolám na hraničných kontrolných stanovištiach, vrátane ich kódov zo kombinovanej nomenklatúry.

Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14436-Products-of-animal-origin-update-of-lists-of-products-and-their-CN-codes-subject-to-official-controls-at-borders_en

Pokračuje spätná väzba: Chemikálie – nové pravidlá týkajúce sa karcinogénnych, mutagénnych alebo reprodukčne toxických látok, ktoré podliehajú obmedzeniam

Do 6. februára 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Návrh nariadenia mení prílohu XVII nariadenia REACH s cieľom aktualizovať zoznam látok klasifikovaných ako karcinogény, mutagény alebo reprodukčne toxíny kategórie 1A a 1B. Do príloh sa dopĺňajú nové CMR látky podľa nedávno prijatých delegovaných nariadení a zároveň sa upravujú identifikačné údaje viacerých existujúcich látok. Nariadenie zavádza aj osobitnú výnimku pre oxid dusný, pričom stanovuje podmienky jeho predaja verejnosti, aby sa predišlo jeho zneužívaniu.

Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/16372-Chemicals-new-rules-on-carcinogenic-mutagenic-or-reproductive-toxic-substances-subject-to-restrictions_en

Pokračuje spätná väzba: Plastový odpad – kritériá pre ukončenie odpadu v celej EÚ

Do 26. januára 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Cieľom tejto iniciatívy je stanoviť kritériá pre koniec odpadu v celej EÚ pre plastový odpad. Jednotný, harmonizovaný súbor kritérií pre koniec odpadu a jeho jednotné uplatňovanie v EÚ pomôže dosiahnuť dobre fungujúci jednotný trh s druhotnými surovinami. Objasnením, kedy sa povinnosti vyplývajúce zo súčasných právnych predpisov o odpade prestávajú vzťahovať na plastový odpad, nové kritériá znížia administratívnu záťaž pre hospodárske subjekty. Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14848-Plastic-waste-EU-wide-end-of-waste-criteria_en

Pokračuje spätná väzba: Nekalé obchodné praktiky medzi podnikmi v potravinovom dodávateľskom reťazci – revízia pravidiel EÚ

Do 27. februára 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Cieľom tejto iniciatívy je revidovať pravidlá EÚ týkajúce sa boja proti nekalým obchodným praktikám vo

vzťahoch medzi podnikmi v rámci poľnohospodárskeho a potravinového dodávateľského reťazca s cieľom zohľadniť vyvíjajúcu sa dynamiku trhu, vznikajúce praktiky a zabezpečiť spravodlivejšie vzťahy v rámci reťazca. Revízia vychádza z hodnotenia pravidiel EÚ o nekalých obchodných praktikách medzi podnikmi a z Vízie pre poľnohospodárstvo a potraviny, ktorá reaguje na požiadavky poľnohospodárov na spravodlivejší potravinový reťazec. Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14819-Business-to-business-unfair-trading-practices-in-the-food-supply-chain-revision-of-EU-rules_en

Pokračuje spätná väzba: Pravidlá týkajúce sa jednorazových plastov a rybárskeho výstroja (hodnotenie)

Do 17. marca 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Jednorazové plastové výrobky a rybárske vybavenie obsahujúce plasty sú hlavným zdrojom morského odpadu, ktorý ohrozuje morské ekosystémy, biodiverzitu a ľudské zdravie. Tento odpad poškodzuje činnosti, ako je cestovný ruch, rybolov a lodná doprava. Smernica o jednorazových plastoch z roku 2019 má za cieľ predchádzať tomuto odpadu a znižovať jeho vplyv na morské prostredie. Táto iniciatíva vyhodnotí vplyv opatrení smernice a poskytne informácie pre prípadné budúce aktualizácie alebo zmeny. Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14422-Rules-on-single-use-plastics-and-fishing-gear-evaluation-_en

Európsky parlament

Zasadnutie výboru AGRI

19. januára a 28. až 29. januára 2026 sa uskutočnilo zasadnutie Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (AGRI). Vo vzťahu k potravinárstvu bolo predmetom rokovania:

- dňa **19. januára 2026** prebehla rozprava o **zriadení Európskeho fondu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybné hospodárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť** na obdobie 2028 – 2034

Text návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení Európskeho fondu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybné hospodárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na obdobie 2028 – 2034 a o zmene a doplnení nariadenia (EÚ) 2023/955 a nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/AUTRES_INSTITUTI_ONS/COMM/COM/2026/01-19/COM_COM20250565_EN.pdf

- dňa **28. januára 2026** prebehla rozprava o **zriadení Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF)**, vrátane osobitného programu pre obranný výskum a inovačné činnosti

Návrh stanoviska Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka pre Výbor pre priemysel, výskum a energetiku k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky fond konkurencieschopnosti („ECF“), vrátane osobitného programu pre obranný výskum a inovačné činnosti, ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ)

2021/522, (EÚ) 2021/694, , (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2021/783 a o zmene a doplnení nariadení (EÚ) 2021/696, (EÚ) 2023/588, (EÚ) je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/PA/2026/01-28/1335390EN.pdf

- dňa **28. januára 2026** prebehla rozprava na tému **rastliny získané určitými novými genomickými technikami a potraviny a krmivá z nich**, a o zmene a doplnení nariadenia (EÚ) 2017/625, 2023/0226(COD)
- dňa **29. januára 2026** prebehla výmena názorov s Komisiou o **návrhoch týkajúcich sa spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2028 – 2034** a o zmenách a doplneniach nariadenia o spoločnej organizácii trhu (SOT)

Prezentácia na túto tému je zverejnená tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/DV/2026/01-28/11_ThenewCommonAgriculturalPolicy_EN.pdf

Zasadnutie výboru ENVI

19. januára a 27. až 29. januára 2026 sa uskutočnilo zasadnutie Výboru pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín (ENVI). Vo vzťahu k potravinárstvu bolo predmetom rokovania:

- dňa **19. januára 2026** prebehlo hlasovanie k **nariadeniu**, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) 2021/1119, ktorým sa ustanovuje **rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality**

Zoznam hlasovania k návrhu nariadenia, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) 2021/1119, ktorým sa ustanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality, je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/01-19/VL_Knotek_ProvisionalagreementECL_EN.pdf

- dňa **19. januára 2026** prebehla výmena názorov s Jessikou Roswallovou, komisárkou pre životné prostredie, odolnosť voči zmene klímy a konkurencieschopné obehové hospodárstvo, o **zjednodušení administratívnej záťaže v právnych predpisoch v oblasti životného prostredia** (environmentálny omnibus) a o strategickom rámci pre konkurencieschopné a udržateľné biohospodárstvo EÚ

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov je zverejnené tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/01-19/COM_COM20250980_EN.pdf

- dňa **28. januára 2026** prebehlo hlasovanie na tému **rastliny získané určitými novými genomickými technikami a potraviny a krmivá z nich** a zmena a doplnenie nariadenia (EÚ) 2017/625

Zoznam hlasovania k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady o rastlinách získaných určitými novými genomickými technikami a ich potravinách a krmivách a o zmene a doplnení nariadenia (EÚ) 2017/625 je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/01-28/VL_POLFJARD_Provisional_agreement_NGTs_EN.pdf

- dňa **28. januára 2026** prebehlo hlasovanie o **námietke** podľa článku 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku proti návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje **uviedenie na trh výrobkov obsahujúcich geneticky modifikovanú sóju DBN-09004-6**, pozostávajúcich z nej alebo vyrobených z nej, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003

Návrh uznesenia podľa článku 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku k návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje uvedenie na trh výrobkov obsahujúcich geneticky modifikovanú sóju DBN-09004-6, pozostávajúcich z nej alebo vyrobených z nej, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/01-28/Draft_MfR-GM_soybean_DBN-09004-6_EN.pdf

- dňa **28. januára 2026** prebehlo hlasovanie o **námietke** podľa článku 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku proti návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa **obnovuje povolenie na uvedenie na trh výrobkov obsahujúcich geneticky modifikovanú kukuricu T25** (ACS-ZMØØ3-2), pozostávajúcich z nej alebo vyrobených z nej, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003. Návrh uznesenia podľa článku 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa obnovuje povolenie na uvedenie na trh produktov obsahujúcich geneticky modifikovanú kukuricu T25 (ACS-ZMØØ3-2), pozostávajúcich z nej alebo vyrobených z nej podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 je zverejnený tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/01-28/Draft-MfR_GM_maize-T25-ACS-ZMOO3-2_EN.pdf
- dňa **28. januára 2026** prebehlo hlasovanie o **námietke** podľa pravidla 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku voči návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa **obnovuje povolenie na uvedenie na trh výrobkov obsahujúcich geneticky modifikovanú bavlnu GHB614 × LLCotton25**, z ktorej pozostávajú alebo sú z nej vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003. Návrh uznesenia podľa článku 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa obnovuje povolenie na uvedenie na trh výrobkov obsahujúcich geneticky modifikovanú bavlnu GHB614 × LLCotton25, pozostávajúcich z nej alebo vyrobených z nej podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 je zverejnený tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/01-28/Draft-MfR_GM-cotton-GHB614xLLCotton25_EN.pdf
- dňa **28. januára 2026** prebehlo hlasovanie o **námietke** podľa článku 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku voči návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa **obnovuje povolenie na uvedenie na trh výrobkov obsahujúcich geneticky modifikovanú bavlnu T304-40**, pozostávajúcich z nej alebo vyrobených z nej podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003. Návrh uznesenia podľa článku 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa obnovuje povolenie na uvedenie na trh výrobkov obsahujúcich geneticky modifikovanú bavlnu T304-40, pozostávajúcich z nej alebo vyrobených z nej podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 je zverejnený tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/01-28/Draft-MfR_GM-cotton-T304-40_EN.pdf
- dňa **28. januára 2026** prebehla rozprava na tému **Európska chemická agentúra** a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 1907/2006, (EÚ) č. 528/2012, (EÚ) č. 649/2012 a (EÚ) 2019/1021. Návrh správy o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskej chemickej agentúre a o zmene nariadení (ES) č. 1907/2006, (EÚ) č. 528/2012, (EÚ) č. 649/2012 a (EÚ) 2019/1021 je zverejnený tu:

Rada Európskej únie

26. januára 2025 zasadala Rada pre poľnohospodárstvo a rybárstvo Rady Európskej únie. Hlavné výsledky zasadnutia sú uvedené nižšie:

Program predsedníctva Cypru

Cyperské predsedníctvo predstavilo svoj pracovný program a priority pre prvú polovicu roku 2026. Zdôraznilo, že poľnohospodárstvo a rybárstvo sú kľúčové pre vidiecke a pobrežné komunity, potravinovú bezpečnosť, strategickú autonómiu a odolnosť regiónov. Ambíciou predsedníctva je podporovať **spravodlivý, konkurencieschopný a udržateľný sektor prvovýroby**, posunúť diskusie o budúcnosti SPP a spoločnej rybárskej politiky a pokročiť v legislatívnych návrhoch zameraných na riešenie klimatických vplyvov, trhových otrasov, zdravotných rizík rastlín a zvierat a rastúcich výrobných nákladov.

Ekologické poľnohospodárstvo

Rada prerokovala návrh na zmenu nariadenia o ekologickom poľnohospodárstve týkajúci sa výroby, označovania, certifikácie a obchodu s tretími krajinami. Ministri podporili rýchly postup, ktorý umožní reagovať na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ a predĺžiť dohody o rovnocennosti. Cieľom je zjednodušiť legislatívny rámec, znížiť administratívnu záťaž a náklady a zlepšiť konkurencieschopnosť sektora. Platné nariadenie z roku 2018 sa začalo uplatňovať v roku 2022, pričom prechodné obdobie výrazne ovplyvnilo investície aj certifikačné procesy. Vzhľadom na geopolitické výzvy sa členské štáty zhodujú, že zmeny by mali nadobudnúť účinnosť **do konca roka 2026**, aby bola zabezpečená právna istota najmä v obchode s tretími krajinami.

Stratégia EÚ pre biohospodárstvo

Ministri poskytli vstupy pre Environmentálnu radu, ktorá pripravuje závery k aktualizovanej stratégii pre biohospodárstvo z roku 2025. Vyzdvihli jej prínos pre vidiek, diverzifikáciu príjmov a dlhodobú konkurencieschopnosť. Upozornili aj na potrebu neohrozovať potravinovú bezpečnosť a zjednodušiť súvisiace pravidlá. Stratégia má podporiť inovácie, zelenú transformáciu, obehové hospodárstvo a udržateľné využívanie biologických zdrojov. Medzi hlavné ciele patrí:

- rozširovanie inovácií a investícií,
- vytváranie nových trhov pre bioprodukty,
- zabezpečenie udržateľnej biomasy naprieč hodnotovými reťazcami,
- posilnenie globálnych partnerstiev a prístupov na svetové trhy.

Viac o zasadnutí je zverejnené tu:

<https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/agrifish/2026/01/26/>

Európsky hospodársky a sociálny výbor

Dňa **21. januára 2026** prijalo plenárne zasadnutie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru stanovisko k **revízií nariadenia o spoločnej organizácii trhu (SOT)**. Jeho kľúčové body sú nasledovné:

Európsky hospodársky a sociálny výbor:

- víta navrhované úpravy Európskej komisie (EK) v návrhu COM(2025) 553 final na revíziu Spoločnej organizácie trhu (SOT);
- poukazuje na nesúlad medzi ambíciami uvedenými v návrhoch – ktoré dávajú členským štátom (ČŠ) možnosť pridať nové sektorové intervencie – a skutočnosťou, že navrhovaný rozpočet vyhradený pre SPP je menší ako súčasný rozpočet a že členské štáty sú vyzývané, aby spolufinancovali intervencie, čo dnes nie je prípad ovocia a zeleniny. To môže tiež ohroziť fungovanie vnútorného trhu;
- uznáva úsilie, ktoré EK vynaložila na zjednodušenie nariadenia o SOT v rôznych aspektoch. Jeho cieľom je uľahčiť jeho pochopenie, podporiť jeho rozvoj a vykonávanie, a tým zlepšiť fungovanie rôznych opatrení s cieľom zlepšiť situáciu poľnohospodárov a iných prevádzkovateľov v agropotravinárskom reťazci. Súčasné sektorové intervencie budú trvať aj po skončení súčasného rozpočtového obdobia, a preto sú potrebné prechodné opatrenia;
- zdôrazňuje potrebu jasne uznať zásadný a strategický charakter agropotravinárskeho sektora. Protokoly pre krízové situácie a mimoriadne situácie, ktoré by mali vypracovať členské štáty, by mali zahŕňať túto zásadu a zabezpečiť, aby verejné orgány boli povinné uľahčovať činnosti všetkých prevádzkovateľov v sektore počas kríz. To je kľúčové pre zaručenie dodávok potravín za každých okolností a pre prispievanie k upokojeniu európskych občanov, čím sa zabráni zbytočnému hromadeniu potravín a súvisiacim problémom s bezpečnosťou;
- opakuje potrebu transparentnosti, pokiaľ ide o zloženie potravinových výrobkov, a aby boli tieto informácie ľahko dostupné spotrebiteľom. EHSV okrem toho uznáva úsilie, ktoré vynakladá EK v oblasti označovania mäsových výrobkov, ale varuje pred rizikom, že určité opatrenia zamerané na ochranu konkrétnych výrobných sektorov by mohli mať negatívny vplyv na iné rovnako dôležité sektory;
- žiada EK, aby povolila používanie celej rastliny konope vrátane kvetov a zjednodušila kontroly uprednostnením administratívnych kontrol a znížením počtu kontrol na mieste. V súlade s podporou EHSV pre účinnú, primeranú a na dôkazoch založenú reguláciu sa Komisia vyzýva, aby prehodnotila tieto zmeny a prijala prístup založený na riziku, ktorý umožňuje používanie konopných listov a slamy ako kŕmnych surovín za predpokladu, že pochádzajú z odrôd, ktoré sú v súlade s SPP (<0,3 % THC).

Dňa **21. januára 2026** prijalo plenárne zasadnutie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru stanovisko na tému **Fond EÚ pre súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybníctvo a námornú dopravu, prosperitu a bezpečnosť**. Jeho kľúčové body sú nasledovné:

Európsky hospodársky a sociálny výbor:

- víta snahu Komisie zjednodušiť a zabezpečiť väčšiu flexibilitu, ale domnieva sa, že toto zjednodušenie si vyžaduje konkrétne záruky, aby bolo účinné. Aby sa zachovala odlišná identita a základné poslanie kľúčových politík EÚ, musí sa zachovať ich identita, viditeľnosť, predvídateľnosť a dlhodobé ciele, pričom sa musí zabezpečiť, aby flexibilita nebola na úkor regiónov, komunít, sektorov a najzraniteľnejších skupín;
- je znepokojený tým, že zoskupenie rôznorodého súboru investičných potrieb, ako je poľnohospodárstvo, rybníctvo, súdržnosť a bezpečnosť, pod jednu strechu by mohlo vytvoriť konkurenciu medzi prioritami a oslabiť dlhodobé záruky; dôrazne sa stavia proti tomuto prístupu, pretože riskuje rozriedenie zdrojov a narušenie úsilia o dosiahnutie klimateckej a digitálnej transformácie;
- výslovne varuje, že architektúra viacerých fondov by mohla podnecovať distribučné konflikty. Na začiatku aj počas budúceho obdobia financovania existuje riziko

štrukturálnej konkurencie medzi sociálnym rozmerom, regionálnym a vidieckym rozvojom a bezpečnostnou a migračnou politikou;

- stavia sa proti presunu zodpovednosti z regionálnej na národnú úroveň, pretože to podkopáva zásadu subsidiarity, teritorialitu, viacúrovňové riadenie a dôveru v EÚ;
- zdôrazňuje, že účinné fungovanie národných a regionálnych plánov partnerstva (NRPP) si bude vyžadovať silné a efektívne zapojenie miestnych a regionálnych partnerov, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti, ako aj zástupcov sektorov a odvetví, a to tak vo fáze programovania, ako aj pri implementácii, riadení, monitorovaní, hodnotení a kontrole;
- navrhuje, aby sa popri regionálnej kontrole vykonávala aj kontrola sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti;
- zdôrazňuje, že partnerstvo sa musí odrážať v každej kapitole NRPP a zdôrazňuje potrebu vyváženého zastúpenia príslušných partnerov v monitorovacích výboroch;
- vyzýva Európsku komisiu, aby bezodkladne vykonala revíziu Európskeho kódexu správania pre partnerstvo;
- navrhuje zavedenie systému sankcií pre prípady nedostatočného účinného, zmysluplného a prierezového zapojenia sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti;
- domnieva sa, že politika súdržnosti by sa mala ďalej konsolidovať, keďže ju návrh oslabuje; požaduje záruky na ochranu regiónov a miest, najmä ak ich členské štáty môžu vylúčiť;
- zdôrazňuje, že sú potrebné prísnejšie pravidlá na zaručenie zapojenia miestnych aktérov a miest a že záujmy na nižšej ako národnej úrovni nesmú byť penalizované;
- vyzýva na špecifické tematické zameranie na potravinovú bezpečnosť, nerovnosť, dôstojné starnutie a občiansku angažovanosť s podporou zraniteľných skupín, dobrovoľníkov a aktérov sociálneho hospodárstva;
- varuje, že sociálne ciele musia byť jasne definované, a zdôrazňuje, že cieľ sociálnych výdavkov vo výške 14 % by sa mal výlučne zameriavať na ciele ESF, ako sú kvalifikácie a odborná príprava, ako aj podpora zraniteľných a znevýhodnených skupín;
- dôrazne kritizuje absenciu vyhradeného Fondu pre spravodlivý prechod a varuje pred zlúčením spravodlivého prechodu s čistým prechodom.

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín

Usmernenia týkajúce sa požiadaviek na vedecké údaje pre žiadosť o povolenie potravinárskej prídavnej látky predloženej podľa nariadenia (ES) č. 1331/2008

Tento usmerňovací dokument sa vzťahuje na žiadosti o nové povolenie, ako aj na zmenu existujúceho povolenia potravinárskej prídavnej látky, predložené podľa nariadenia (ES) č. 1333/2008. Vymedzuje vedecké údaje potrebné na posúdenie, či je potravinárska prídavná látka bezpečná za navrhovaných podmienok použitia, v súlade s článkami 1 a 6 nariadenia (ES) č. 1333/2008. Požiadavky na údaje sa týkajú charakteristiky navrhovanej potravinárskej prídavnej látky, vrátane opisu jej identity, výrobného procesu, špecifikácií, stability, reakcie a osudu v potravinách a metód analýzy v potravinách; navrhovaných použití a úrovni použitia a expozície v strave; údajov o bezpečnosti, vrátane informácií o genotoxickom potenciáli potravinárskej prídavnej látky, toxikologických údajov okrem genotoxicity a informácií o bezpečnosti pre životné prostredie. Pri toxikologických štúdiách sa uplatňuje stupňovitý prístup, pre ktorý sú opísané požiadavky na testovanie, kľúčové otázky a spúšťače. Žiadatelia by mali poskytnúť

údaje v súlade s týmto usmerňovacím dokumentom na podporu posúdenia bezpečnosti navrhovanej potravinárskej prídavnej látky. Na základe predložených údajov EFSA posúdi bezpečnosť potravinárskej prídavnej látky v súlade so zásadami posudzovania rizika opísanými v tomto dokumente a vyvodí záver, či predstavuje riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie, ak je to relevantné, za navrhovaných podmienok použitia. Viac o usmernení je zverejnené tu: <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.9778>

Bezpečnosť 6'-sialylaktózy (6'-SL) sodnej soli vyrobenej pomocou derivátového kmeňa (*Escherichia coli* K-12 MG1655 INB-6SL_02) *E. coli* K-12 MG1655 (ATCC 700926) ako novej potraviny podľa nariadenia (EÚ) 2015/2283

Na žiadosť Európskej komisie bol panel EFSA pre výživu, nové potraviny a potravinové alergény (NDA) požiadaný o vypracovanie stanoviska k 6'-sialylaktóze (6'-SL) sodnej soli ako novej potravine (NF) podľa nariadenia (EÚ) 2015/2283. NF sa skladá hlavne z oligosacharidu mlieka identického s ľudským (HiMO) 6'-SL (sodná soľ), ale obsahuje aj d-laktózu, kyselinu sialovú, 6'-sialylaktulózu a malú časť iných príbuzných sacharidov. NF sa vyrába fermentáciou geneticky modifikovaným kmeňom (*Escherichia coli* K-12 MG1655 INB-6SL_02) *E. coli* K-12 MG1655 (ATCC 700926). 6'-SL (sodná soľ) vyrábaná fermentáciou geneticky modifikovanými kmeňmi *E. coli* K-12 DH1, *E. coli* BL21 alebo *E. coli* W je už povolená a zaradená do zoznamu NF EÚ. Táto žiadosť sa týka zmeny výrobného procesu a špecifikácií, pričom cieľová populácia, podmienky použitia a následne predpokladaný príjem zostávajú nezmenené. Informácie poskytnuté o identite, výrobnom procese, zložení a špecifikáciách a toxikologických údajoch NF nevyvolávajú obavy o bezpečnosť. Príjem iných zlúčenín typu uhľohydrátov, ktoré sú štrukturálne príbuzné 6'-SL, sa tiež nepovažuje za bezpečnostný problém. V súlade s inými HiMO je hodnotenie bezpečnosti tohto NF založené hlavne na porovnaní príjmu dojčených dojčiat a odhadovaného príjmu NF. Vzhľadom na to, že NF by sa konzumoval v rovnakom rozsahu ako už povolený 6'-SL (sodná soľ), panel sa domnieva, že konzumácia NF pri navrhovaných použitíach a úrovniach použitia nevyvoláva obavy o bezpečnosť. Panel dospel k záveru, že NF je bezpečný za navrhovaných podmienok použitia. Viac o stanovisku je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.9856>

Riziká pre ľudské zdravie súvisiace s prítomnosťou rastlinných lektínov v potravinách

Európska komisia požiadala Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA), aby posúdil riziko súvisiace s prítomnosťou rastlinných lektínov v potravinách. Na základe dostupných dôkazov panel CONTAM zohľadnil pri charakterizácii rizika iba fytohemaglutinín (PHA), lektín z fazule (*Phaseolus* sp.). Účinky PHA v tenkom čreve boli považované za kritický účinok v subakútnych štúdiách na potkanoch. Ako najvhodnejší referenčný bod pre charakterizáciu rizika bola zvolená dolná hranica spoľahlivosti referenčnej dávky (BMDL)₁₀ vo výške 22,9 mg/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň pre zvýšenie hmotnosti sušiny tenkého čreva. Stanovenie orientačnej hodnoty pre PHA na základe zdravotných hľadísk sa nepovažovalo za vhodné vzhľadom na obmedzenia a neistoty v súčasných toxikologických dôkazoch, a na charakterizáciu rizika sa použil prístup založený na expozičnom rozpätí (MOE). Vedecký panel usúdil, že akútna expozícia vedúca k MOE nad 100 by nemala vyvolávať obavy o zdravie. Keďže EFSA neboli predložené žiadne údaje o výskyte, údaje o prítomnosti PHA v potravinách boli identifikované na základe vyhľadávania v literatúre. Arbitrárny scenár akútnej expozície, pri ktorom je iba 50 % lektínov inaktivovaných v dôsledku nedostatočného varenia potravín obsahujúcich lektíny (napr. fazule), by viedol k MOE nižším ako 100. Vedecký panel, zohľadňujúc neistoty ovplyvňujúce posúdenie expozície a nebezpečnosti, dospel k záveru, že s

pravdepodobnosťou najmenej 95 % by takáto expozícia prostredníctvom stravy vyvolala obavy o zdravie. Panel tiež konštatoval, že expozícia úplne deaktivovaným lektínom v potravinách pripravených podľa primeraných postupov spracovania potravín (napr. namáčanie a varenie) by nevyvolala obavy o zdravie. Pre ostatné lektíny nebolo možné vykonať charakterizáciu rizika z dôvodu nedostatku relevantných toxikologických údajov a/alebo v niektorých prípadoch nedostatku údajov o výskyte. Viac o stanovisku je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.9850>

Vedecké stanovisko k zmene špecifikácií pre rastlinný uhlík (E 153) ako potravinárskej prídavnej látky

Potravinárska prídavná látka rastlinný uhlík (E 153) bola v roku 2012 opätovne posúdená panelom EFSA ANS. Počas tohto opätovného posúdenia boli zistené medzery v údajoch, najmä pokiaľ ide o nečistoty a charakterizáciu častíc. Na základe výzvy Európskej komisie na poskytnutie údajov na vyplnenie týchto medzier jeden zainteresovaný prevádzkovateľ (IBO) predložil analytické údaje o toxických prvkoch, polycyklických aromatických uhľovodíkoch (PAU) a rozložení veľkosti častíc komerčných vzoriek E 153. Toto stanovisko sa zaoberá posúdením údajov poskytnutých IBO v reakcii na výzvu Európskej komisie. Na základe poskytnutých analytických údajov panel dospel k záveru, že informácie o toxických prvkoch podporujú revíziu súčasných limitov špecifikácií EÚ pre arzén, kadmium, ortuť a olovo a zavedenie limitu pre hliník. Pokiaľ ide o PAH, panel posúdil riziká spojené s benzo[a]pyrenom a PAH4 v niekoľkých scenároch a dospel k záveru, že výsledné expozičné rozpätia (MOE) boli nad úrovňou, ktorá vyvoláva obavy, ale odporučil znížiť súčasný limit pre benzo[a]pyren a zaviesť limit pre PAH4 v špecifikáciách EÚ pre E 153. Pokiaľ ide o údaje o rozložení veľkosti častíc a morfológii, vedecký panel usúdil, že vzhľadom na metodické obmedzenia tieto údaje neumožňujú úplnú charakterizáciu materiálov používaných ako potravinárske prídavné látky a dostatočne nepodporujú zmenu a doplnenie špecifikácií týkajúcich sa vlastností častíc. Vedecký panel však dospel k záveru, že v rastlinnom uhlíku (E 153) je prítomná frakcia malých častíc, vrátane nanočastíc, a konštatoval, že látka je nerozpustná vo vode. V súlade s usmerneniami EFSA o častiach – TR preto panel dospel k záveru, že posúdenie rizika E 153 vykonané panelom EFSA ANS v roku 2012 by malo byť doplnené o úvahy týkajúce sa nanomierky. Viac o stanovisku je zverejnené tu: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/9855>

Mikrobiologická bezpečnosť mäsa kopytníkov určeného na zmrazenie a rozmrazovanie zmrazeného mäsa kopytníkov

Na základe potreby vedeckého zdôvodnenia existujúcich požiadaviek v právnych predpisoch EÚ týkajúcich sa mrazenia mäsa alebo ich možnej zmeny a doplnenia sa v stanovisku porovnáva mikrobiálny rast relevantných patogénnych, kazových a indikačných mikroorganizmov v piatich scenároch chladenia, skladovania a rozmrazovania hovädzieho, ovčieho a bravčového mäsa s použitím prediktívnych mikrobiologických modelov, ktoré zohľadňovali rôzne podmienky teploty a, kde to bolo možné, pH a aw. Získané výsledky boli porovnané s referenčným scenárom: skladovanie mäsa pri teplote 7 °C, aeróbne, do 15 dní po zabíí. Skladovanie mäsa počas 6 týždňov, vákuovo balené ihneď po stabilizácii alebo 15 dní po zabíí, viedlo k väčšiemu rastu aspoň niektorých z hodnotených baktérií v porovnaní s referenčným scenárom, a to ako pri teplote 3 °C (úroveň istoty 66 % – 90 %), tak aj pri teplote 7 °C (úroveň istoty 95 % – 99 %). Predikcie umožnili odhadnúť čas, kedy sa dosiahne ekvivalentný mikrobiálny rast (t. j. rozdiel $\leq 0,5 \log_{10}$) v porovnaní s referenčným scenárom („čas ekvivalencie“), za predpokladu rôznych počiatkových úrovní kontaminácie relevantnými kazivými baktériami. Pri skladovaní mäsa pri teplote 7 °C, vákuovo baleného ihneď po

stabilizácii, bol čas ekvivalencie stanovený na základe Salmonella a dosiahnutý za 5–6 dní skladovania po zabití (úroveň istoty 66 % – 90 %). Pri skladovaní mäsa pri teplote 3 °C bol čas ekvivalencie stanovený na základe kazivých mliečnych baktérií a dosiahnutý za 29–30 dní po zabití (úroveň istoty 66 %–90 %). Ak však bola počiatočná kontaminácia baktériami spôsobujúcimi kazenie vysoká (napr. 5 log₁₀ CFU/cm²), predpokladaná úroveň kazenia 7 log₁₀ CFU/cm² bola dosiahnutá po 15–16 dňoch. Pri zohľadnení aj očakávaného rastu počas skladovania po rozmrazení pri teplote 4 °C počas 7 dní boli ekvivalentné časy 5–6 dní (bez zmeny) a 13–16 dní, hoci mäso by sa muselo zmraziť ihneď po stabilizácii, ak je počiatočná kontaminácia baktériami spôsobujúcimi kazenie vysoká. Predpokladané úrovne indikátorových mikroorganizmov na overenie sú uvedené pre rôzne predpokladané počiatočné úrovne kontaminácie a predstavujú príklady, ktoré je potrebné ďalej upravovať na základe skutočných meraní v praktických podmienkach. Viac o stanovisku je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.9825>

Hodnotenie genetickej modifikovanej sóje GMB151 × DAS-44406-6 (žiadosť GMFF-2024-21774, EFSA-Q-2024-00330)

Geneticky modifikovaná sója GMB151×DAS-44406-6 bola vyvinutá krížením dvoch jednotlivých udalostí: GMB151 a DAS-44406-6. Sójové bôby s dvoma udalosťami exprimujú proteíny Cry14Ab-1, HPPD-4, PAT, AAD-12 a 2mEPSPS, ktoré im poskytujú toleranciu voči herbicídum a odolnosť voči parazitickým nematodám rastlín. Panel pre GMO predtým posúdil dve samostatné udalosti sójových bôbov a nezistil žiadne bezpečnostné riziká. Neboli zistené žiadne nové údaje o jednotlivých udalostiach sóje, ktoré by mohli viesť k zmene pôvodných záverov o ich bezpečnosti. Molekulárna charakteristika, komparatívna analýza (agronomické, fenotypové a kompozičné charakteristiky) a výsledky toxikologického, alergénneho a nutričného posúdenia naznačujú, že kombinácia jednotlivých udalostí sóje a novo exprimovaných proteínov v sóji s kombináciou dvoch udalostí nevyvoláva obavy o bezpečnosť potravín a krmív a výživovú hodnotu. Panel pre GMO dospel k záveru, že sója s dvoma modifikáciami, ako je opísaná v tejto žiadosti, je rovnako bezpečná ako porovnávané a geneticky nemodifikované referenčné odrody sóje, ktoré boli testované, a že nie je potrebné monitorovanie potravín/krmív po uvedení na trh. V prípade náhodného uvoľnenia geneticky modifikovaného materiálu sóje s dvoma modifikáciami do životného prostredia by to nevzbudilo obavy o bezpečnosť životného prostredia. Plán monitorovania životného prostredia po uvedení na trh a intervaly podávania správ sú v súlade s zamýšľaným použitím sóje GMB151×DAS-44406-6. Monitorovanie potravín/krmív po uvedení na trh sa nepovažuje za potrebné. Panel pre GMO dospel k záveru, že sója s dvojitým génom je rovnako bezpečná ako porovnávaná sója a testované referenčné odrody bez GMO, pokiaľ ide o potenciálne účinky na zdravie ľudí a zvierat a na životné prostredie. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/9844>

Hodnotenie skupiny aromatických látok 87, revízia 3 (FGE.87Rev3): Posúdenie bicyklických sekundárnych alkoholov, ketónov a súvisiacich esterov hodnotených JECFA (63. zasadnutie), ktoré sú štrukturálne príbuzné bicyklickým sekundárnym alkoholom, ketónom a súvisiacim esterom hodnoteným v FGE.47Rev1.

Panel pre potravinárske prídavné látky a arómy (FAF) Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín bol požiadaný, aby posúdil hodnotenia aromatických látok, ktoré od roku 2000 posudzoval Spoločný výbor expertov FAO/WHO pre potravinárske prídavné látky (JECFA), a aby rozhodol, či je potrebné ďalšie hodnotenie, ako sa stanovuje v nariadení Komisie (ES) č. 1565/2000. Súčasnú posúdenie sa týka skupiny 19 bicyklických sekundárnych alkoholov,

ketónov a súvisiacich esterov, ktoré JECFA posúdil na 63. zasadnutí. Táto revízia FGE.87 sa vykonáva na základe nových informácií o ročnom objeme výroby, ktoré umožňujú výpočet maximálneho denného príjmu odvodeného z prieskumu (MSDI) pre 4,4a,5,6-tetrahydro-7-metylnaftalen-2(3H)-ón [FL-č.: 07.136]. Okrem toho boli poskytnuté nové údaje o použití a úrovniach použitia látok [FL-č.: 07.089, 07.0136, 07.153 a 07.159], ktoré boli zohľadnené pri odhade expozície (prístup mTAMDI). V prípade [FL-č.: 07.136] sa panel zhoduje s postupom uplatňovaným JECFA a so záverom JECFA: „Pri odhadovaných úrovniach príjmu ako aromatická látka neexistujú žiadne obavy o bezpečnosť“, ak sa vychádza z prístupu MSDI. Pre ostatných 18 látok posudzovaných v FGE.87Rev3 bol rovnaký záver už vyvodený v FGE.87Rev2. Pre [FL-č.: 07.136] je odhad expozície mTAMDI nižší ako TTC pre látky štruktúrálnej triedy II. V súvislosti so súčasným hodnotiacim programom sa preto nevyžadujú žiadne ďalšie údaje. V prípade [FL-č.: 07.089, 07.153, 07.159] sú odhady expozície mTAMDI vyššie ako TTC pre látky štruktúrálnej triedy II; preto by sa mali poskytnúť spoľahlivejšie údaje o použitíach a úrovniach použitia, aby sa spresnilo posúdenie expozície a dokončilo sa hodnotenie ich bezpečnosti. Pre zostávajúcich 15 látok sú potrebné úrovne použitia na výpočet mTAMDI, aby bolo možné identifikovať tie látky používané ako arómy, ktoré si vyžadujú presnejšie posúdenie expozície, a dokončiť hodnotenie. Informácie o špecifikáciách komerčných materiálov sa považujú za primerané pre všetkých 19 látok. Viac o hodnotení je zverejnené tu: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/9853>

Aktualizácia zoznamu kvalifikovaných predpokladov bezpečnosti (QPS) odporúčaných mikrobiologických látok zámerne pridávaných do potravín alebo krmív, ako bolo oznámené EFSA 23: Vhodnosť taxonomických jednotiek oznámených EFSA do septembra 2025

Proces kvalifikovaného predpokladu bezpečnosti (QPS) bol vyvinutý s cieľom poskytnúť harmonizovaný prístup k posudzovaniu bezpečnosti na podporu vedeckých panelov a jednotiek EFSA. Prístup QPS posudzuje taxonomickú identitu, súbor relevantných poznatkov a bezpečnosť mikroorganizmov zámerne pridávaných do potravinového a krmivového reťazca. Bezpečnostné obavy identifikované pre taxonomickú jednotku (TU) sa v prípade možnosti odzrkadľujú v „kvalifikáciách“, ktoré by mali vedecké komisie EFSA posúdiť na úrovni kmeňa. Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje toto vyhlásenie, neboli zistené žiadne nové informácie, ktoré by odôvodňovali zmeny stavu predtým odporúčaných QPS TU. Zoznam QPS bol aktualizovaný s cieľom overiť správnosť názvov a úplnosť synonym. Zo 47 mikroorganizmov, ktoré boli oznámené EFSA v období od apríla do septembra 2025 (28 ako krmivové doplnkové látky, 11 ako potravinárske enzýmy alebo doplnkové látky, 6 ako nové potraviny, žiadne ako prípravky na ochranu rastlín a 2 ako materiály prichádzajúce do styku s potravinami), 43 nebolo hodnotených. Medzi nimi bolo 9 vláknitých húb a 9 *Escherichia coli* (všetky vylúčené z hodnotenia QPS) a 25 už prítomných na zozname QPS. Jedno z ostatných štyroch oznámení, *Heyndrickxia faecalis* (predtým známe ako *Weizmannia faecalis*), bolo nedávno posúdené v rámci tohto trojročného cyklu QPS. Zostávajúce 3 boli posúdené z hľadiska možného statusu QPS. *Microchloropsis gaditana*, *Bacillus thermoamylovorans* (obe oznámené po prvýkrát) a ďalšia TU, *Aurantiochytrium acetophilum*, ktorá nebola predtým hodnotená a bola zaradená na základe internej požiadavky. *B. thermoamylovorans* nemôže získať status QPS z dôvodu nedostatku poznatkov. *A. acetophilum* nemôže získať status QPS z dôvodu obmedzených vedomostí. *M. gaditana* môže získať status QPS s kvalifikáciou „len na výrobné účely“. Viac o aktualizácii je zverejnené tu: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/9824>

Aktualizácia zoznamu biologických látok odporúčaných QPS, ktoré sa zámerne pridávajú do potravín alebo krmív, ako bolo oznámené EFSA

Proces kvalifikovaného predpokladu bezpečnosti (QPS) bol vyvinutý s cieľom poskytnúť harmonizovaný prístup k posudzovaniu bezpečnosti na podporu vedeckých panelov a jednotiek EFSA. Prístup QPS posudzuje taxonomickú identitu, súbor relevantných poznatkov a bezpečnostné obavy týkajúce sa mikroorganizmov úmyselne pridávaných do potravinového a krmivového reťazca. Bezpečnostné obavy identifikované pre taxonomickú jednotku (TU) sa v prípade možnosti odzrkadľujú v „kvalifikáciách“, ktoré by mali vedecké komisie EFSA posúdiť na úrovni kmeňa. V období od októbra 2022 do septembra 2025 bolo prijatých celkovo 340 oznámení, z ktorých 190 sa týkalo mikroorganizmov používaných na výrobu krmivových doplnkov, 87 na výrobu potravinárskych enzýmov, potravinárskych doplnkov a aróm, 3 na materiály prichádzajúce do styku s potravinami, 22 na prípravky na ochranu rastlín (PPP) a 38 na nové potraviny. Bakteriofágy, ktoré predtým nespĺňali podmienky na získanie statusu QPS, teraz spĺňajú podmienky na úrovni druhov. Zoznam QPS bol aktualizovaný na základe najnovších taxonomických poznatkov a kvalifikácie boli revidované a zjednodušené. Bolo uverejnené a revidované vyhlásenie panelu BIOHAZ o tom, ako interpretovať kvalifikáciu QPS týkajúcu sa „získaných génov antimikrobiálnej rezistencie“; kvalifikácia „len na výrobné účely“ bola rozšírená na výrobné kmene alebo biomasu; kvalifikácia týkajúca sa geneticky modifikovaných mikroorganizmov (GMM) bola tiež rozšírená na výrobné kmene, biomasu alebo aktívne látky, ak je príslušný gén odstránený. Od roku 2023 boli na status QPS s kvalifikáciou „len na výrobné účely“ odporúčené *Chlamydomonas reinhardtii*, *Microchloropsis gaditana*, *Candida oleophila*, *Vibrio natriegens* a *Agrobacterium radiobacter*. *Clostridium tyrobutyricum* tiež, ale s kvalifikáciou „absencia genetických determinantov pre produkciu toxínov“. *Lactocaseibacillus huelsenbergensis* a *Lactobacillus paragasseri* (predtým zahrnuté v *Lactobacillus gasseri*) boli tiež zaradené. *Bacillus sonorensis* bol tiež odporúčený s kvalifikáciou „absencia schopnosti produkovať bacitracín“ a „absencia toxigénnej aktivity“. *Bacillus thuringiensis* nebol odporúčený na zaradenie do zoznamu QPS z dôvodu bezpečnostných obáv. Viac o aktualizácii je zverejnené tu:

<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/9823>

Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu abstraktného aspergillopepsínu I z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus niger* CCTCC M 2023234

Potravinový enzým aspergillopepsín I (EC 3.4.23.18) vyrába spoločnosť Suntaq International Limited z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus niger* CCTCC M 2023234. Potravinový enzým neobsahoval životaschopné bunky produkčného organizmu. Potravinový enzým je určený na použitie v ôsmich procesoch výroby potravín. Keďže reziduálne množstvá potravinového enzýmu – celkové organické tuhé látky (TOS) – sa odstraňujú v jednom procese, bola vypočítaná expozícia v strave pre zostávajúcich sedem procesov výroby potravín. Odhadlo sa, že v európskych populáciách dosahuje až 6,664 mg TOS/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň. Testy genotoxicity nepreukázali žiadne bezpečnostné riziko. Systémová toxicita bola posúdená prostredníctvom štúdie toxicity pri opakovanom podávaní perorálne počas 90 dní u potkanov. Vedecký panel stanovil hladinu bez pozorovaných nepriaznivých účinkov na 2000 mg TOS/kg bw za deň, čo je najvyššia testovaná dávka, ktorá v porovnaní s odhadovanou expozíciou v strave viedla k marži expozície najmenej 300. Bola vykonaná analýza homológie aminokyselínovej sekvencie aspergillopepsínu I so známymi alergénmi a boli zistené zhody s dvoma respiračnými alergénmi a jedným injekčným alergénom. Vedecký panel usúdil, že riziko alergických reakcií pri expozícii potravinovým enzýmom prostredníctvom stravy nemožno vylúčiť, ale že pravdepodobnosť je nízka. Na základe poskytnutých údajov vedecký panel

dospel k záveru, že tento potravinový enzým nevyvoláva obavy o bezpečnosť za predpokladaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/9831>

Hodnotenie geneticky modifikovanej sóje MON 94313 (žiadosť GMFF-2022-6595)

Geneticky modifikovaná sója MON 94313 bola vyvinutá s cieľom dosiahnuť toleranciu voči herbicídum na báze dikamby, glufosinátu, 2,4-D a mesotrionu. Tieto vlastnosti boli dosiahnuté zavedením expresných kaziét dmo, pat, ft_t.1 a tdo. Údaje o molekulárnej charakteristike a bioinformatické analýzy neidentifikujú žiadne problémy, ktoré by si vyžadovali posúdenie bezpečnosti potravín/krmív. Žiadny z identifikovaných rozdielov v agronomických/fenotypových a zložkových charakteristikách testovaných medzi sójou MON 94313 a jej konvenčným ekvivalentom si nevyžaduje ďalšie posúdenie, s výnimkou metionínu a Gly m Bd 28K, ktoré boli podrobené dodatočnému hodnoteniu a nebolo zistené, že by vyvolávali akékoľvek obavy týkajúce sa bezpečnosti alebo výživy. Panel pre GMO nezistil žiadne bezpečnostné obavy týkajúce sa toxicity a alergénnosti proteínov DMO, PAT, FT_T.1 a TDO exprimovaných v sóji MON 94313 a nezistil žiadne dôkazy, že genetická modifikácia by zmenila celkovú bezpečnosť sóje MON 94313. V kontexte tejto žiadosti konzumácia potravín a krmív zo sóje MON 94313 nepredstavuje výživové riziko pre ľudí a zvieratá a nie je potrebné monitorovanie potravín/krmív po uvedení na trh. V prípade uvoľnenia spracovaného materiálu zo sóje MON 94313 alebo náhodného rozsypaní životaschopných geneticky modifikovaných semien sóje do životného prostredia by to nevzbudilo obavy o bezpečnosť životného prostredia. Plán monitorovania životného prostredia po uvedení na trh a intervaly podávania správ sú v súlade s zamýšľaným použitím sóje MON 94313. Panel pre GMO dospel k záveru, že sója MON 94313 je rovnako bezpečná ako jej konvenčný ekvivalent a testované odrody sóje, ktoré nie sú geneticky modifikované, pokiaľ ide o potenciálne účinky na zdravie ľudí a zvierat a na životné prostredie. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/9843>

Posúdenie geneticky modifikovanej sóje MON 87769 na účely obnovenia povolenia podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 (spis GMFF-2023-21253)

Po predložení dokumentácie GMFF-2023-21253 podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 spoločnosťou Bayer CropScience LP bol panel pre geneticky modifikované organizmy Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín požiadaný, aby vypracoval vedecké posúdenie rizika na základe údajov predložených v súvislosti so žiadosťou o obnovenie povolenia na geneticky modifikovanú sóju MON 87769 produkujúcu kyselinu stearidónovú na použitie v potravinách a krmivách, s výnimkou pestovania v Európskej únii. Údaje získané v súvislosti s touto žiadosťou o obnovenie povolenia obsahovali správy o monitorovaní životného prostredia po uvedení na trh, správy o monitorovaní po uvedení na trh, hodnotenie literatúry získanej prostredníctvom prehľadu rozsahu, vyhľadávanie dodatočných štúdií vykonaných žiadateľom alebo v jeho mene a aktualizované bioinformatické analýzy. Vedecký panel pre geneticky modifikované organizmy posúdil tieto údaje z hľadiska možných nových nebezpečenstiev, zmenenej expozície alebo nových vedeckých neistôt zistených počas obdobia platnosti povolenia, ktoré neboli predtým posúdené v súvislosti s pôvodnou žiadosťou. Za predpokladu, že sekvencia DNA udalosti v sóji MON 87769, o ktorej sa uvažuje o obnovení, je identická so sekvenciou pôvodne posudzovanej udalosti, panel pre GMO dospel k záveru, že v spise o obnovení GMFF-2023-21253 neexistujú žiadne dôkazy o nových nebezpečenstvách, zmenenej expozícii alebo vedeckých neistotách, ktoré by zmenili závery pôvodného posúdenia rizika sóje MON 87769. Viac o posúdení je zverejnené tu:

<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/9845>